

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej . . . K 40—	celo leto naprej K 45—
pol leta 20—	za Ameriko in vse druge dežele:
četrt leta 10—	celo leto naprej K 50—
na mesec 3-50	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna. Društvo (spodaj), dvorišče levo. Knaflcova ulica št. 5, telefon št. 55.

Iskate vsak dan svober krasni medolje in praznike.

Inserati se računajo po porabljenem prostoru in sicer 1 mm visok, ter 54 mm širok prostor: enkrat po 12 vln., dvakrat po 11 vln., trikrat po 10 v. Poslano (enak prostor) 30 vln., parno in zahvale (enak prostor) 20 vln. Pri večjih insercijskih dohodovih.

Novi naročniki naj pošljejo naročila vsaj 10 dni nazaj. Na samo pisane naročbe brez poslatve denarja se ne moremo nikakor ozirati. „Narodna tiskarna“ telefon št. 55.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

dostavljen na dom ali če se hodi ponj:

celo leto naprej K 35—	četrt leta 9—
pol leta 18—	na mesec 3—

Posamezna številka velja 20 vinarjev

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5 (v l. nadstr. levo), telefon št. 34

Nerazdružni v žalosti in veselju.

Grof Czernin je v svojem dunajskem govoru spekuliral tudi na to, da se mu bo z obtožbo veleizdajstva, dvignjeno proti češkemu voditeljem, posrečilo na eni strani razdvojiti češki narod. Na drugi strani pa zabiti klin med Čehi in Jugoslavoane, češ, prve obtožim veleizdajstva in drugi se bodo v strahu od njih umaknili.

Zunanji minister se je hudo zmotil. Kakor en mož je vstal češki narod in posvedočil svojo popolno solidarnost. Se maloštevilni češki oportunisti so z ogorčenjem odklonili Czerninove obtožbe in iz najkonservativnejših vrst je prišel odgovor: Grof, če meniš, da naši voditelji hočejo nekaj, česar narod neče, razpusti zbornico in razpiši nove volitve. Pokličí narod k volitvam — videl boš, kakšen odgovor ti da naše ljudstvo!

Ravnatoko klavarno se je ponesrečila Czerninova spekulacija tudi glede odnošajev med Čehi in Jugoslavoani. Pri nas ni nikdo niti trenutek mislil na to, da bi vsled Czerninovih nesramnosti mogla nastati le najmanjša sprememba v prirščnem zaveznistvu, ki nas Jugoslavoane druži s češkim narodom. Narobe, naše ljudstvo se je takoj zavedalo, da moramo sedaj še bolj trdno skupaj držati. Vsti, kako slono je odbil češki narod grdo intrigo dunajskega ministra, so vzbudile v vsej naši javnosti odkrito zadoščanje. Take smo si predstavljali Čehi in takemu narodu smo zavezniki do zadnjega. Z veseljem bo zato narod pritrtil, da je načelnik Jugoslovanskega kluba poslal parlamentarnemu zastopstvu češkega naroda izjavo, ki ne dopušča nobenega dvoma, da češko - jugoslovanske bratskega zaveznistva ne more razdružiti nobena sila, nobena laž, nobena intriga. Čehi in Jugoslavoani smo eno v boju za naše skupne pravice in v globokem prepričanju o naši skupni končni zmagi!

Brzojavka, ki jo je poslal poslanec dr. Korošec Českiemu Svazu, se zaslja:

obstoj. Trdno sklenjeni bomo našo skupno pravično stvar dovedli do zmage.

Dr. Korošec.

Po žalskem taboru.

Iz Savinjske doline nam pišejo: Nedelja 17. sušca 1918 ostane žalcu in celi narodni Savinjski dolini v najlepšem spominu. Jugoslovanskemu navdušenju, ki je polnilo naša srca, slediti mora sedaj ob občine do občine delo v z mislu idej, kojim je na ti-soče zbran narod svečano prisegal pod milim nebom.

Oživetí se mora vsepovsodi društveno življenje, delo za narodno obrambo, delo za politično prerojenje. Ne mislim netiti strankarskih strasti in sporov, ne smemo pa politično zaspati. Treba nam nanovo zbrati vse napredne sile naroda, da položimo zdrav, življenja poln temelj naši snujoči se Jugoslovanski demokratiški stranki. V tem vidim dvojno našo dolžnost: narodno in politično.

Zalski tabor, ta dan toplega pomladanskega solnca, bodi dan našega vstajenja po skoraj štiritletnem zimskem spanju. Podružnice družbe sv. Cirila in Metoda, kako je cvetela nekđaj ta organizacija, vse je pomagalo, vse teknovalo. In danes, se še prispeva, nabira in daruje nekaj, organiziranega dela za našo šolsko družbo pa ni več! Isto velja glede čitalnic, bralnih in izobraževalnih društev in ljudskih knjižnic. Vse je pobrala dolga zima. Vse mora zopet oživetí.

Naša mladina trpi v tej vojni največ, vojska je mladino oropala najlepšega cvetja, vzela je mladini niemo mladost. Kaj gleda in poslušá mladina že četrto leto, kaj čita, kaj se seje v mlade duše, v nežna srca šoli odrasčajoče mladine? Naši fantje, ki so ob izbruhu vojne zapuščali ljudskošolske klopi, svoje danes na bojnem polju, ločeni od doma, in njih vrstnice, naša mlada dekleta, kaj prinaša njim najlepša doba njih življenja: trdo delo brez lepega, mladega veselja, ki bi vzgajalo in blažilo duše. In koliko jih zaide na pota, da prezgodnja slana zamori že prvo cvetje! Na desetisoče naših najboljših je padlo v tej vojni, doma pa nam mre na stotisoče naše mladine ob pomanjkanju kruha, ki ga potrebuje telo in kruha one »besede božje«, po kateri zaman koprne mlade slovanske duše. Vsi izgovori in vse opravičevanje je prazno. Danes ni prav nič težje delati, ko nekđaj in tudi nič bolj ni nevarno, ko je bilo. Že pred vojsko smo imeli ljudi, ki niso imeli za javno življenje nikdar časa in vsikdar toliko ozirov na vse mogoče zamere, da res niso ničesar storili. A bili so narodni veljaki, zapupniki ali recimo narodni »velemožje«, vedno poklicani, da se jih za vse skrbeno vpraša in vsikdar v vsem poslušá,

ker to zahteva njihov ugled in njihov socialno stališče. Imamo po dolini tudi takih ljudi, bojazljivcev in političnih lenuhov: te čaka v Jugoslovanski demokratiški stranki mesto, ki so si ga že davno pošteno zaslužili, pa ni šlo po starem receptu.

V trenutku, ko začujete, somišljeniki snovati krajevne organizacije Jugoslovanske demokratiške stranke, ne prezrite temelja političnega dela — izobrazbe naroda, ne pojdite dalje brez globoke zavesti, da polagate v zemljo koreninice, ki bodo dajale sok in življenje mogočnemu delu-stranki jugoslovanski in demokratiški. Čista naj bodo Vaša srca, ko se oklenete ideje jugoslovanske demokratiške in čistih src širite kot misijonarji te ideje med slovenskim narodom.

Wilsonov vojni govor.

Washington, 6. aprila. (Kor. urad.) Reuter. Povodom proslave prve obletnice vstopa Zedinjenih držav v vojno in povodom pričetka agitacije za tretje »posojilo svobode« je govoril predsednik Wilson v Baltimoru ter izjavil: Danes bolj kakor kdaj so lahko Zedinjene države prepričane, da so izgubile svojo pozicijo v svetu in svojo mislio kot veliki narod, če bi bila vojna izgubljena. Brez pridržka in brez dvomnosti sem razkril ideale in namene Amerike ter pozval sovražnike, da naj povedo enako odkrito, kaj oni nameravajo. Sovražniki so odgovorili z besedami, ki jih ni mogoče napačno tolmáčiti, da ne iščejo pravičnosti, marveč gospodarstvo in doseg svojih samopašnih ciljev. Nemci niso odgovorili na usta svojih državnikov, marveč so odgovorili njih vojaški voditelji, ki Nemčijo v resnici obvladajo. Kar so storili Nemci v Rusiji, na Finskem, v Ukrajini in Romuniji, tega si v Ameriki ne moremo napačno razlagati ter smo upravičeni misliti, da bi storili isto na zapadni fronti, če bi ne stali nasproti armadam, ki jih niti njih številne divizije ne morejo premagati. Namen sovražnikov je brez dvoma, podvreči svoji volji in častihlenosti vse slovanske narode, uničiti prvotne cilje narodov na balkanskem polotoku in v vseh deželah, kjer je vladala Turčija, ustvariti svetovno državo nasilja, dobičkarije in komercialne nadvlade, ki bi bila za Ameriko enako sovražna kakor za Evropo in bi končno obvladala tudi Perzijo, Indijo in narode daljnega vzhoda. Wilson je končal: Kaj hočemo torej storiti? Kar se tiče mene, sem pripravljen celo še sedaj govoriti o poštenem in pravičnem miru in vsak čas govoriti o miru, pri katerem bi dobili enako pravico močni in slabotni. Ko pa sem predlagal tak mir, je prišel odgovor nemških poveljnikov Rusiji in pomena tega odgovora ne morem napačno razumeti. Sprejemam to izzivanje in vem, da je tudi Vi sprejemate. Samo en

odgovor je za nas mogoč in ta je: sila do skrajnosti, sila brez meje in mere, zmagoslavna sila, ki da zakonom sveta zopet njih pravice in bo strmoglavila vsako sebično nadvlado.

Berolin, 6. aprila. (Kor. ur.) Wolfiov urad javlja in govoru predsednika Wilsona to - le pripombo: Govor postavlja zgodovinske dogodke na glavo. Ves svet vé, da je velikanski boj, ki se bojuje sedaj na zapadu, posledica vojne volje entente. Nemčija je popolnoma nedvoumno izjavila svojo pripravljenost za mir. Ententa ga ni hotela. Če bi hotel Wilson pošteno preprečiti krvoprelitje in doseči mir, bi bil mogoč primerno vplivati na svoje zaveznike. Toda on ni stari ničesar, da bi bil preprečil versailleske sklepe. Iznova je kršil svoje stare izjave o praviči in pravičnosti s svojim nastopom proti Nizozemski. Med njegovimi besedami in njegovimi dejanji je velik prepad. Sedaj kliče neprikrito po skrajni sili S tem pa obenem jasno pove, kaj pomeni ameriška politika in politika zaveznikov Zedinjenih držav: nasilje proti vsemu, kar se jim postavlja na svetu na pot. Nemčija si ne bo dala vsiliti iga nasilnosti. Zato bojuje svojo heroično vojno. Wilsonov govor je bil za ameriško posojilo, pa je najboljša propaganda za naše nemško vojno posojilo, ker kaže, kaj bi pomenila izgubljena vojna za Nemčijo.

Pariz, 6. aprila. (Koresp. ur.) »Agence Havas« poroča: Predsednik Poincaré je poslal večeraj predsedniku Wilsonu brzojavko, v kateri pravi, da se čutijo Francozi v teh resnih urah blizu Amerikancem. Obe veliki državi vesta, da se borita skupaj za pravičnost in svobodo proti ravnatoko hinavskemu kakor surovemu zavojevalnemu duhu. Ramo ob rami bosta obe državi neudrno do zmage nadaljevale osvobodilno vojno, ki bo odločala c usodi Sloveštva. Predsednik Wilson je nato odgovoril z zahvalno brzojavko, v kateri izraža upanje, da bo Amerika nadaljevala svoje napore takó dolgo, da bo triumfirala pravica in da bo razbita krivica.

London, 6. aprila. (Koresp. ur.) Reuter poroča: Pri proslavi obletnice vojne napovedi Zedinjenih držav je izvalal Balfour v nekem govoru: Državniki centralnih držav so cinčno kršili Wilsonove temelje, ki jih v svojih besedah odobravaljo ter so to pokazali Rusiji in Romuniji nasproti. Ruski prijatelji entente pričenjajo spoznavati resnico. On una, da to spoznanje ne prihaja prepozno. On veruje v ruski narod in vso pomoč, ki jo morejo dati zavezniki Rusiji v njenih težkih osvobodilnih bojih, ji bodo nudili.

Pichon o konečni zmagi.

Pariz, 6. aprila. (Koresp. urad.) »Agence Havas« poroča: Pariški občinski svet se je sestel danes popoldne povodom obletnice vstopa Zedinjenih držav v vojno na slavnostno sejo, na katero so bili povabljeni tudi veleposlanik Zedinjenih držav Sharp, angleški vojni tajnik Baker, člani francoske vlade, ententni veleposlaniki iz drugih zavezniških držav, maršal Joffre ter člani ameriške kolonije. Po pozdravu predsednika občinskega sveta in pre-

fekta departementa Seine je govoril zunanji minister Pichon. Izjavil je: Zedinjene države so vstopile brez proračunanja, samo da služijo stvari civilizirane sveta, v borbo, v kateri se bo odločila usoda in bodočnost vsega sveta. Naj bodo naše preiskunšnje še tako boleče, ni dvomimo manj kakor kdaj, da se bo borba končala s porazom naših sovražnikov. Nemogoče je, da bi bili premagani. Naših vojakov ni mogoče premagati in Nemčija in Avstro - Ogrska ne moreta zmagati nad zavezniškimi armadami, sestavljenimi iz nevtrahenih čet, ki jih vodijo vojskovodje, ki so se prostovoljno podvržili vodstvu rthovnega poveljnika, kateremu popolnoma zupaajo. Mi vemo in smo to vedno pravili, da bomo dosegli mir samo potom zmage. Mi vemo, da bo mir trajal samo, če bo pravičen. Mi vemo, da moremo odvrtni obnoveitev novih napadov, če jamčimo narodom obenem s pravico samodločbe, enaka iamstva za varnost potom organiziranega prava. Vse to hočemo doseči kot pogoje našega življenja. Minister je končal s pohvalo Zedinjenih držav, ki so podvojile svoje napore v uri, ko drugi kapitulirajo in se umikajo pred silo. Zedinjene države hočejo, da zavladá svoboda, v kateri žive oni tudi med ostalim svetom. Veleposlanik Sharp je izjavil: Dokler bo skušal sovražnik usiljevati nam svoje pogoje, se moramo bojevati, da zmagamo in se bomo bojevali. Za ta veliki cilj bodo na razpolago vsa moštva Amerike in Francoske.

Silni sovražni protisunki na zapadu.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berolin, 6. aprila. (Kor. urad.) Zapadno bojišče. Krajevna podjetja pri Bucquoyu in južno Hebuterna so dala nekaj vjetnikov s številnimi strojnimi puškami. Angleški sunek pri Puisieux se je izjalovil. Na zapadnem bregu Andree smo razširili z napadom našo mostiško pozicijo na obeh straneh Alberta. Južno Somme živahnj ognjen boj in manjše uspešne infanterijske praske. Obstrejljevanje so bile železniške naprave pri Amiensu. Francoski napadi na široki fronti med Moreuilom in Montdidierom so poskusili, da bi nam izrgall pridobitev z dne 4. aprila. Zlomidli so se z najtežjimi izgubami. Montdidier je bil pod francoskim ognjem. Pred Verdunom se je bojno delovanje artiljerije ojačilo. — Z drugih bojišč nič novega. — v. L.

Berolin, 7. aprila. (Koresp. urad.) Zapadno bojišče. Na bojni fronti so se popoldne razvili silni strelski boji, katerim so sedili močni angleški in francoski napadi ob Ancri in Arvi. V gostih masah prodirajoči angleški polki so se zlomili severno od Beaumont - Hamela in preb našimi mostišskimi pozicijami na obeh straneh Alberta. Južno od Villersa - Bretonneuxa se pripravljene sovražne napadalne čete v našem ognju

LISTEK.

Jugoslovanski večer v Pragi.

rp. V Pragi, 2. aprila.

Dvodnevni zbor narodno-socialne stranke je snoči zaključil jugoslovanski večer, ki ga je v poglabitev češko - jugoslovanskega bratstva in zaveznistva priredila narodno-socialna mladina v sijajni Smetanovi dvorani Reprezentančnega doma.

Ogromna dvorana je bila razprodana, zvečer se pri blagajni ni dobilo nobenih vstopnic. A navzlic temu je bilo opaziti mnogo sedežev — praznih, ker je tik pred začetkom došla prepoved, da se častniki ne smejo ndeležiti prireditve.

Kot prva točka sporeda je zadonela v dvorani slovenska in hrvatska narodna himna »Lepa naša domovina«, ki jo je občinstvo pozdravilo z navdušenim ploskanjem ter jo stoje poslušalo. Nato je sledila naša slovenska »Naprej za stava Slave«, ki je izzvala takšen vihar navdušenja, da jo je pevski zbor moral ponoviti. Hrvatski in slovenski himni se je pridružila češka »Kde domov mi je«. Pel jih je mešani zbor smichovskega pevskega društva »Lukes« v pestrih in slikovitih narodnih nošah. Ko so izzveneli mogočni akordi češke narodne himne, je stopil na oder državni poslanec

Vaclav Klofač ter v kratkem, a plamtčtem govoru slavil češko-jugoslovansko bratstvo.

Naglašal je med drugim, da so simpatije, ki družijo Jugoslavoane in Čehje, preizkušene v ognju zajedniške usode, zajedniškega trpljenja in zlasti v zadnjem času zajedniških persekucij, katerim so bili izpostavljeni tako Čehi, kakor Jugoslavoani. Kalvarija Jugoslovanoav je bila seve strašnejša, ker je bila zalita s potoki nedolžno prelite krvi. Simpatije, ki vežejo Čehje z Jugoslavoani, so že stare, skoro tako stare, kolikor šteje vekov zgodovina obeh narodov. To prijateljstvo, to bratstvo se je v zadnjem času še poglobilo, ker je povsodi prodrlo uverenje, da smo navezani drug na drugega in da je samo v bratski ljubavi, slogi in pomoči dan predpogoj obojestranske lepše bodočnosti. V to je treba, da se medsebojno spoznamo in izpopolnimo. Jugoslavoani že dokaj dobro poznajo Čehje, njihovo kulturno in politično delovanje. Na Čehih je sedaj, da tudi oni temeljiteje spoznavajo in se nauče ceniti Jugoslavoane. Temu smotru je v prvi vrsti posvečena ta prireditve. Ta večer bodi pozdrav češkega socializma — jugoslovanski demokratijski. Viharno odobravanje je sankcioniralo govornikova izvajanja.

Glavna točka sporeda je bilo predavanje znanega pisatelja, pesnika in poznavalca slovanskih književnosti Adolfa Černega o kulturnih strujah in književnosti Srbov, Hrvatov in Slovencev. Preda-

vatelj je z velikim umevanjem in znanjem vsestransko osvetil vse zanimive pojave v jugoslovanskih književnostih, škoda je samo, da predavanje radi velike razsežnosti dvorane ni moglo priti do veljave in tudi ni moglo vzbuditi tistega zanimanja, ki bi ga zaslužilo.

Naša jugoslovanska rojakinja operna pevka Narodnega Divadla gđna Gabriella Horvatova je ob spremljanju klavirja zapela s čustvom, ki pač izvira samo iz navdušenja za sveto narodno stvar, več Ružičevih in Milojevičevih pesmi, katerim je končno navrgla tudi še nekaj slovenskih, ako se ne motim. Adamičevih skladb. Kita cvetja in šopki s trobojnimi trakovi so ji bili v nagrado in odlikovanje.

Poznata češka recitatorka ga. Ana Břečkova - Růčková je deklamovala Preradovičevega »Putnikas«, Zmajeve »Tri hajduke«, B. Lovričev »Mater« in nekaj iz Gjure Jakšića.

Z navdušenim aplavzom je bil sprejet operni pevec Emil Burian, ki je z baritosko arijo iz Zajčeve opere »Nikola Zrinjski« naravnost elektrizoval občinstvo. Dvakrat, trikrat se je moral vrniti, dokler ni dodal še dva češka komada. Publika je naravnost uživala njegovo pevsko umetnost. Večer je zaključil bivši režiser slovenskega gledališča, sedanjí šef »Zižkovské cinohrý« g. Adolf Dobrovolsky, ki je z vervo, globokim umevanjem in finim poantiranjem recitoval več slovenskih pesmi — Zupančičevih, Prešernovih, Aškerčevih in Gregorčičevih. Prireditelj je brzojavno pozdravil državni po-

slanec dr. Treslč - Pavičič, kar se je z glasnim ploskanjem vzelo na znanje.

Zagrebško gledišče.

Zagreb, 6. aprila.

Kraljevo zemaljsko kazalište je sedaj prvo in največje na jugu. Vendar pa ne bi bilo najboljšje, če bi se imelo meriti z ljubljanskim, beogradskim ali katerim drugim. Publika ga sicer polni večer za večerom, toda publika polni tudi kino, variete, kavarne, koncerte, razstave. Denarja je sedaj povsod dovolj in potreba po zabavi večja ko kedaj prej. Zagrebško kazalište daje kritikom polno snovi, vedno sveže. Oni si ne zapirajo ust, ampak so počeli »u glavu«. Intendantu pl. Hreljanoviču očitajo nezmožnost, nesrečno roko. Zdi se, da se kritika ne moti. Tudi boljše občinstvo se pričinja pritoževati. Repertoar je prav mršav. Dve ne baš najboljši operi domačinki, nekaj slabejših dram, opereta Grof Luxemburg. Ko smo imeli mi svojo pozornico, bili smo daleko na višji stopinji. Po štiritletnem premoru je intendantca izkopalá staro Gounodovo »Margareto« in jo na novo insceniralá. Baš ta poizkus je mobiliziral ves Zagreb proti njej. Uspeha ni bilo, — razven pri klaki. Zbori so packali, solisti so odpovedovali, vse skupaj je bilo prav četrte vrste. Sodba o tem je jedna. Tik po reprizi sta bila v korist Rdečemu križu, torej z dvojno vstopnino,

prirejena dva plesna večera dunajskih plesalk sester Wiesental. Tudi tu je sodba jedna: Ta produkcija spada v varieté ali kabret, ne pa na resen oder, ne v hrvatsko zemaljsko kazalište, v hram naše umetnosti. Večraj zvečer so se pripetili mučni prizori. Stojališče je pri tem večeru Wiesental začelo z žvižgom in ropotom, ki se je obrnil končno proti prireditvi na sploh. Policijski komisar dr. Bošnjak je na to dal stojališče izprazniti s silo. Toda protestu stojališča so se pridružile tudi lože in velik del parketa, mnogi so se v znak protesta odstranili. — Morda bo to kaj pomagalo.

Slovenci smo med umetniki številno zastopani. Zlasti priljubljena sta tenor Rijavec in bas Križaj, slednji je favorit zagrebške publike. Na obžalovanje Zagrebčanov poide baje v kratkem v Draždane. Kdo bo basist v Ljubljani? Zagreb se izredno zanima za bodočo sezono v Ljubljani in je vesti o novem gledališkem konsorciju vzel z zadoščanjem na znanje. Splošno ogorčenje pa vlada nad dejstvom, da je odklonjeno gostovanje osejškega gledališča. Ker večina ne pozna razmer, obsojajo Slovence na sploh, češ, — »ej, ni vse tako lepo pri vas, kakor izgleda«. To se imamo zahvaliti kranjskemu deželnemu odboru, katerega odklonitev osješke ponudbe je mnogo škodila dobremu glasu slovenske prestolice. Listi so jo ostro kritizirali in »Glas S. H. S.« je imenoval gospode, ki so preprečili gostovanje osješke opere »nesrečo Slovenijec«.

niso moge razviti. Z drugih front pripelane francoske divizije so zaman napadale na zapadnem bregu Avre med Castelom in Maillyjem, vzhodno od Thoyria pri Cantignyju in petkrat pri Mesnilu. Njih napadi so se pod najtežjimi izgubami, pogosto po ljutem bližinskem boju, zlomili. Čete armade generala v. Boehma so večeraj zjutraj napadle pozicije sovražnika na južnem bregu Oise pri Amignyju. Dočim so si deli izsilili prehod preko širokega, močno močvirnega odseka ob Oisi, ter zavzeli predmestja Chaunyja, so druge čete v napadu z vzhoda zavzele močne sovražne pozicije pri Amignyju in v severovzhodnem delu gozda pri Coucyju. Dospel so do črte Bichancourt - Autreville - severni rob Barizija. Vsled uničevalnega ognja naše artiljerije in minometov so imeli Francozi velike krvave izgube. Do sedaj smo vjeli nad 1400 mož. V masčevanje za trajno obstreljevanje naših stanovišč v Laonu, smo nadalje obstreljevali Reims. Na vzhodnem bregu Mose smo dobili pri izvidnem sunku 70 vjetih in 10 strojnih pušk. V boju v zraku smo zbili večeraj 18 sovražnih letal. Ritmojster baron Richtofen je dosegel svojo 76. poročnik Udet svojo 24. zmago v zraku.

Makedonska fronta. V bojih v predpju ob Vardaru in ob Doiranskem jezeru smo vjeli nekaj Grkov, Francozov in Angležev.

Z ostalih bojišč ničesar novega. — v. Ludendorff.

Dunaj, 6. aprila. Predvečerašnje nemško podvzetje v prostoru Amiens-Montdidier se dosedaj ni moglo nadaljevati. Zato ni smatrali tega podvzeta za začetek nove bitke. Upanje entente, da so se Nemci prepričali, da morajo biti zadovoljni s tem, kar so dosegli in da več ni mogoče doseči, smatrali Nemci za prezdno. Nikaikor pa ni izključeno, da bodo Nemci prelozili težišče bojev na kak drugi del fronte. Zavezniki so zbrali sedaj glavno maso svojih bojnih sil v odseku Arras - Compiègne. Danes slišimo o velikanski artiljerijski bitki pri Verdunu. Prihodnje dni bomo dobili jasnost, ali se razvije tam nova bitka.

Berolin, 6. aprila. Wolffov urad poroča o nemškem delnem napadu dne 5. aprila v odseku južno od Alberta to - le: Zapadno od Dernacourta so bili Angleži šele zvečer postavili v boj hitro tja pripeljene Avstralce. Ko je prodrl nemški napad iz kleči v Dernacourtu proti železniškemu nasipju, kjer so se bili Avstralci močno zakopali, je zadel ta napad na izredno silen odpor. Za železniškim nasipom ležeče angleške pozicije ni bilo mogoče priti niti s topovi, niti z minometi. Nemške strojne puške so streljale z vsakih hiš na železniški nasip ter prisilile sovražnika, da se je kral. Ta trenutek je porabila pehota, da je prodrla z ročnimi granatami. Takoj nato ji je sledila artiljerija preko močvirnate pokrajine. Po močrni artiljerijski pripravi so Nemci zavzeli silne sovražne pozicije. Že so se obrnili Angleži v jugo - zapadni smeri na beg, ko se je pričel velik angleški napad v smeri iz Millencourta. Na 200 metrov razdalje so položile nemške baterije svoj uničujoči ogenj na goste sovražne kolone ter jih pokosile.

Berolin, 7. aprila. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča: Šele sedaj prihajajo intendanturam polagoma poročila o plenu. Angleži niso mogli spraviti stran bogatih zalog niti jih niso mogli uničiti. Vpljeno je bilo v Noyonu 2000 litrov vina, 1000 avtomobilov, 200 poljskih kuhinj, 220 vozil, za 10.000 mark sedel. mnogo jermenja, 360 stotov pšenice, 300 stotov ovsu in 100 Stotovov kakor tudi živila za celo divizijo in več dni. V Montdidieru je bilo toliko živil, da sta nekaj časa živeli od njih dve diviziji. V Royeju so vplenili zalogo koz, v Montdidieru tudi mnogo vina. V Hamu so se Nemci preskrbeli z vinom in so našli tam tudi 50 ton krompirja. V Neslu so vplenili zalogo materiala za barake, stanovanjske opreme in vojaškega materiala. Velike so vplenjene zaloge plaščev, odej, gumijevih plaščev in šotorov. Štetje plena še ni končano.

London, 6. aprila. General Foch je izjavil v nekem nagovoru dne 4. t. m.: Vse gre dobro. Nemce smo popolnoma ustavili. Od 30. marca sem niso več prodirali. Zadnje uspehe so dosegli Nemci 29. marca. Po tem dnevu Nemci niso več napredovali, ker so bili zadržani. Nemško prodiranje se je udušilo. Danes se še ne more reči, kakšne uspehe bomo dosegli. V kratkem pa bo javnost slišala več.

Zeneva, 6. aprila. V Lionu so vse šole in druga javna poslopja pripravljena za sprejem ranjenecv. Vlakov Rdečega križa sedaj ne puščajo več preko Pariza, kjer se boje, da bi to preveč razburilo prebivalce.

Zeneva, 6. aprila. »Journal de Geneve« citira tele besede vrhovnega poveljnika Focha: Sedaj mnogo manj občudujem ženjo Napoleona. Danes poznam težkoče vodstva koalicijske vojske, ki podpirajo nam nasproti uspehe sovražnika.

Bern, 6. aprila. Črnogorski kralj se je vrnil iz Paua v Pariz. Izjavil je, da z nevrstnostjo zasleduje dogodke na bojiščih in da trdno upa na zmago francosko - angleških čet v sedanjih velikih bitki.

Berlin, 6. aprila. Vojni poročevalec »Lokalanzeiger« poroča: Med Sommo in Avro ter na višinah zapadno od odseka pri Amiensu smo vrgli sovražnika nazaj. Povsed smo vdrli več kilometrov globoko v njegove črte. Pri Amiensu smo izvršili v širini kakih 10 km in v globini 4 km močne sunke v sovražni-kove obrambne napade. Zavzeli smo zopet vrsto vasi. Cesar, ki se mudi danes zopet na bojiščih, zasleduje potek bitke skupno s Hindenburgom in Ludendorffom.

Bern, 6. aprila. Popisu »Petit Parisien« o bojih v okolici Peronna se vidi, da so imeli Angleži izredno težke izgube. Vračajoči se Angleži, ki jih nadoomeščajo nove čete, so skoraj vsi ranjeni in duševno popolnoma zdelani. Boj je bil tako strašen, da je preostale mogoče sesteti na prste.

Berolin, 6. aprila. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča: Prva poročila o velikanski angleški izgubi so dospela preko Hulla na Nizozemsko. Med nemško ofenzivo v času od 21. do 29. marca, so izgubili Angleži enako množ-

go prvovrstnega vojaštva, kakor ob Sommi leta 1916. Takrat so znašale izgube 412.000 mož. Če računamo k temu še število pogrešanih in vjetih angleških vojakov v času od 29. marca do 5. aprila, smemo reči, da je angleška vojska izgubila več kot pol milijona mož. Bern, 6. aprila. (Kor. urad.) »Times« poroča iz Newyorka 29. marca: Bivši predsednik Taft piše: Živeli smo v raju norcev. Mnogo od nas jih je bilo, ki smo pričakovali, da bo igra notranjih sil v Nemčiji in Avstro - Ogrski končala vojaške operacije na Francoskem. Zanašali smo se na debate in na možnost, s sladkimi besedami zabiti kol med cesarja in narod. Velika ofenziva nas je nemilo zdramila. Sedaj si manemo oči in vprašujemo, kaj bi bil naš odgovor, če bi bili Nemci predrli naše črte. V resnici bi bili izročeni sovražnikom nagi. Taft zahteva od naroda, da naj podvoji svoje vojaške žrtve. Roosevelt zahteva 5 milijonsko armado in pravi, da je treba Nemcem pokazati, da znaajo Amerikanci še bolje streljati kakor vptii.

Berlin, 6. aprila. »Lokalanzeiger« poroča iz Rotterdam: Ameriška javnost zahteva od oblasti več odkritosti, ker je poročanje o velikih bojih na zapadu zelo nejasno in dela v Zedinjenih državah vtisk, da so Nemci dosegli mnogo večje uspehe, kakor se priznava.

Rotterdam, 6. aprila. Ameriški generalni major Wood je izjavil predsedniku Wilsonu, da mora Amerika v najkrajšem času postaviti najmanj 5 milijonov mož in poslati od teh polovico na Francosko.

Zeneva, 6. aprila. »Secolo« poroča s francoske fronte: 12 ur že Nemci silno obstreljujejo novo črto. V Compiègne in Amiensu je nemška artiljerija povzročila velike požare. Če se posreči Nemcem zasedeti Amiens, pomeni to toliko, kakor da je padel Pariz.

Rotterdam, 6. aprila. »Tempo« poroča iz Zeneve: Resna poročila pravijo, da bo Avstro - Ogrska tekem 2 mesecev v takih notranjih stiskah, da bo nemogoče nadaljevati vojno. Zato skuša Nemčija z vsjo silo doseči še prej odločitev na zapadu.

New York, 6. aprila. (Kor. urad.) Tekom prihodnjega leta ne bo vpklicanih 800.000 mož, marveč nekako 1 milijon 600.000 mož tako, da bo v službi približno 3 milijone mož. Za transporte bodo porabili tudi zaplenjene inozemske ladje.

ANGLEŠKO URADNO POROČILO.

5. aprila. Danes zjutraj se je ojačilo delovanje sovražne artiljerije in možnarjev severno od Somme. Nato je sledila cela vrsta močnih infanterijskih napadov ob celi tamošnji bojni fronti med Sommo in Bucquoyem. Zadnja poročila pravijo, da napadi nikjer niso imeli mnogo uspeha ter so prinesli sovražnikom četam le nadaljne težke izgube. Na isti fronti so izvršile naše čete uspešen napad v bližini Hebuterna ter vjele 200 mož in vplenile nekaj strojnih pušk. Južno od Somme sovražnik danes angleške fronte ni nadalje napadal. Večerašnji boji so bili trajno trdovratni ter je izvršil sovražnik optovane naskoke na naše pozicije vzhodno od črte Villers - Bretonneux. Od ranega jutra so izvršili Nemci silne napade severno in južno od Dernacourta, jugozapadno od Alberta in pri Moyenneville. Pri Dernacourtu in jugo - zapadno od Alberta se jim je posrečilo vdreti v našo obrambno črto. Pri Albertu smo s protisunkom obnovili svojo obrambno črto. Pri Mesnilu in na črti Beaumont - Hamel so našo črto silno obstreljevali ter izvršili tudi nekaj infanterijskih napadov pri Mesnilu, ki pa so ostali brez uspeha za sovražnika. Sovražni napad pri Moyenneville smo zavrnili. Naše čete so vjele pri napadu jugo - vzhodno od Gommecourta 120 mož. Na angleški fronti južno od Somme je vladal mir.

5. aprila zvečer. Nemci svojih napadov na fronti severno od Montdidiera čez dan niso obnovili. Naše čete so izvršile silne protinapade ter izboljšale svoje pozicije na več točkah, zlasti v okolici Maillya, Reinewala in Santignya. Robove teh krajev smo na severu in zapadu zasedli. Med Lasignyem in Noyonom je trajalo artiljerijsko delovanje na obeh straneh z največjo silo. Se popoldne smo na severu hriba Renault pridobili tal. Na ostali fronti je potekal dan precej mirno.

6. aprila zvečer. Infanterijsko delovanje na bojni fronti se je omejilo na krajevne boje v okolici gozda Avenny severno od Alberta ter se položaj ni spremenil. Vršili so se nadalje tudi manjši befi med oddelki na raznih točkah fronte. Sovražna artiljerija je zopet živahno delovala. Kakor se je dogajalo, se je udeležilo večerašnjih brezuspešnih napadov severno od Somme ter težkih bojov na mnogih delih te fronte do severno od Bucquoya najmanj 10 nemških divizij.

Obstreljevanje Pariza.

Zeneva, 6. aprila. Šele sedaj prihajajo francoski listi, ki prinašajo podrobnosti o velikonočnih praznikih v Parizu. Prebivalstvo je opazovalo s holmov v okolici, kako so zadrževali granate glavno mesto. Mnogo tovarnarjev in trgovcev je zarilo svoja podjetja ter zapuščajo Pariz, kar ima za posledico hudo motenje preskrbe in prometa. Bati se je, da bo na tisoče in tisoče delavcev brez kruha.

Milan, 6. aprila. »Corriere della sera« poroča: Top, ki sedaj obstreljuje Pariz, stoji na družji točki kakor top, ki je streljal pretekli teden. Novi top stoji v razdalji 118 km ter ga je težko najti, ker je dobro maskiran. Tudi je težavno videti, od kod prihajajo tonovske kroglice, ker strelja top samo po dnevu. Francoski topovi skušajo zaman zadeti ta top, ki stoji 12 km za nemško črto, torej kakih 30 km oddaljen od njih.

Boji na Finskem.

Stockholm, 5. aprila. Iz Vaze poročajo, da se je bojno delovanje na finski fronti zadnje dni precej ojačilo. Bela garda je izvršila ofenzivo proti Björneborgu in Kareliji. Povsed pričakujejo nemškega napada na Helsinkijski in Abo.

Petrograd, 5. aprila. Tekom noči ni dospelo nobeno poročilo o prodiranju Nemcov na Helsinkijski. Valed nemških operacij na Finskem je sklenilo zborovanje kapitanov in pooblaščenecv sa vzhodnomorsko brodogovje v Hel-

singforsu takoj prodati vse ruske trgovske ladje nevtalnim podjetnikom. Sovjet ljudskih pooblaščenecv je sporočil petrogradskomu okraju, da je sklenil ničesar podvzeti proti izkrcanju Nemcov na Finskem, če bodo Nemci nastopili samo v tej neodvisni deželi. Obenem je dal sovjet ukaz, da se morajo vse ruske ladje v finskih pristanišjih uničiti, če bi Nemci poskusili jih zapleniti.

Berolin, 6. aprila. »Lokalanzeiger« poroča iz Stockholma: Nemška četa pripravljajo sedaj akcijo na otoku Abo. Vrše se že trdi boji nemških oddelkov z rdečo gardo.

Petrograd, 6. aprila. Glasom došlih poročil so začele nemške ladje, med njimi dva dreadnoughta, ko so dospeli pred Hangö obstreljevati ruske ladje. Poveljniku ruskih ladij se je zdelo potrebno razstreliti 3 velike ladje. Nemške izgube pri izkrcanju so bile malenkostne vsled sodelovanja ruskega delolomca Volhinac, ki je peljal sovražne transporte skozi dobro mu znana ruska minska polja. Danes zjutraj so izkrcali 12.000 mož, ki so pričeli z ofenzivo proti Helsinkijski. Finska rdeča garda se je skušala ustaviati, morala se je pa umakniti pred številno nemško premočilo. Domneva se, da je izkrcanje Nemcev posledica pogodbe med staro finko vlado in nemško vlado, da se konča državljanska vojna na Finskem.

Stockholm, 6. aprila. (Kor. urad.) Finski glavni stan poroča 6. aprila. Ob 1/3. zjutraj je bila končana prva velika operacija finske armade. Rdeča garnizija v Tamerforsu se je udala.

Pred ofenzivo na laški fronti?

NAŠE URADNO POROČILO.

Dunaj, 6. aprila. (Kor. urad.) V Italiji je bojno delovanje zopet ponehalo. — Šef gen. štaba.

Dunaj, 7. aprila. (Koresp. urad.) Na italijški fronti ničesar posebnega. — Šef generalnega štaba.

Pred avstro - ogrsko ofenzivo na italijanski fronti? »Daily Telegraph« poroča iz Milana: Ni dvomiti več o namenu Avstro - Ogrske, da prične na italijanski fronti z obsežno ofenzivo. Vprašanje je le, kdaj izbruhne ofenziva. Gotovo je, da se vrše neprestano velikopotezne priprave. Vreme, ki vlada sedaj v gorovju, je vzrok, da se ofenziva še ni pričela. Zadnje informacije potrjujejo, da je avstro - ogrska napadala armada pripravljena. Pred tremi meseci že se je pričelo koncentrirati čete in material. Zdi se, da so vsi prelazi polni topov. Avstrilci so gotovo pripeljali semkaj material z ruske fronte. Vse kaže, da se avstro - ogrska ofenziva v kratkem gotovo izvrši.

Italijanska meja zopet zaprta. Iz Lugana 6. aprila: Italijanska meja je bila zopet zaprta.

Italijanski ministrski predsednik v glavnem stanu. Iz Lugana, dne 6. aprila: Ministrski predsednik Orlando je dospel v italijanski glavni stan.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

6. aprila. Delovanje sovražnih baterij je ostalo na vsej fronti v zmernih mejah; stopnjevalo se je samo na asijski visoki planoti. Naša artiljerija se je borila s sovražnikom in je porušila okopne naprave na otoku Volini in Ponte di Piave. Med Adizo in Piavo je trajalo delovanje naših izvidnih oddelkov in nam dal v asijski kotlini nekaj vietnikov. V pokrajini Tonala je pregnal ogenj naši strojni pušk in infanterijskih pušk avstro - ogrski oddelki, ki se je skušal približati našim črtam.

Nemško prodiranje v Ukraini.

Moskva, 4. aprila. (Kor. urad.) Nemške čete prodirajo proti Harkovu in Jekaterinoslavu. V obeh mestih se organizirala obramba, skoraj gotovo pa je, da jih bo sovražnik zasedel. Nemci in Ukrajinci so zasedli postajo Glutali, 70 vrst od Harkova.

Intervencija Japonske.

Washington, 6. aprila. (Kor. urad.) Zunanji urad je dobil poročilo, da so se v Vladivostoku izkrcale japonske čete v varstvo življenja in posesti japonskih državljanov. Zgodilo se je to vsled nasilnosti 5 oboježenih Rusov napram neki Japonki. Neka japonska križarka je na to izkrcala majhen oddelek mornariških čet.

London, 5. aprila. »Times« poroča iz Pekinga 2. t. m.: Vled zadnjega uspeha boljševikov pri Blagovčensku se je ustavilo gibanje kozakov v Vzhodni Sibiriji. Mnogo kozakov, ki so se hoteli pridružiti Semenovu, je opustilo svoj namen. Pozicija boljševikov se je zlasti v Vladivostoku ojačala. Dejansko je vsa dežela v njih oblasti. Semenov ima dobro oboježeno vojsko, vendar pa je preslab, da bi mogel prodirati. Razmere so se vsled imenovanja generala Pleškova za poveljnika ruskih železniških oddelkov v Mandžuriji izboljšale. Zdi se, da je Pleškov obljubil Semenovu svojo pomoč. Gospodstvo boljševikov v vzhodni Sibiriji je imelo za posledico hude zmede. Boljševiki rekvirirajo privatno last, za življenje ni nobene varnosti in trgovina in industrija počivata.

Bern, 5. aprila. (Kor. urad.) »Matin« poroča iz Newyorka: Neke vplivni japonski državnik je izjavil, da se brani Japonska vsake udeležbe na vojni v Evropi. Tak načrt je vsled velike razdalje neizvedljiv.

Moskva, 6. aprila. (Kor. urad.) K izkrcanju japonskih čet v Vladivostoku se poroča poluradno, da je storil sovjet ljudskih pooblaščenecv politične korake ter obenem ukazal vsem sovjetom, da naj se upro napadu na rusko ozemlje.

Petrograd, 6. aprila. Manifest sovjeta ruskih pooblaščenecv dolži Japonsko, da hoče strmooglaviti republiko in se polastiti Sibirije. Manifest pravi, da je Japonska smrtini sovražnik republike. Sovjeti zahtevajo izjavo zaveznikov in jih svare, češ, da bo imel njih odgovor velik vpliv na zunanjo politiko sovjeta.

Moskva, 6. aprila. (Kor. urad.) Poluradno se poroča, da so se takoj po izkrcanju japonskih čet v Vladivostoku izkrcale tudi angleške čete.

Turške prodiranje proti Batunu.

Carigrad, 6. aprila. Kavkaška fronta. V nadaljnjem prodiranju so naše čete na obeh straneh jezera Van po trdem boju zavzele Vasta in Arnis. V Arnisu so vplenile 4 motorne čolne, mnogo drugih čolnov, več topov in strojnih pušk z municijo. Sovražne čete so pustile na bojišču mnogo mrtvih ter so zbežale proti vzhodu. Sarikamiš smo zavzeli. V nočnem napadu smo vrgli nasprotnika iz njegovih zapadno od mesta ležečih močnih pozicij. Zasledujemo ga v smeri na Kars. Prodiranje proti Batumu dobro napreduje.

Važno posvetovanje poslvalnice slov. spodnještajerskih poslancev v Mariboru.

V Mariboru, 5. aprila.

V četrtek, dne 4. t. m. se je vršilo v prostorih »Slovenskega Gospodarja« važno posvetovanje poslvalnice slovenskih spodnještajerskih poslancev v Mariboru. Posvetovanje je obravnavalo vprašanja neprestanih in vedno hujših rekvizicij živine in krme. Zborovanja, ki je je vodil poslanec dr. Verstovšek, so se udeležili: zastopnik namestnje namestniški svetnik dr. Kraus iz Gradca, zastopnik graškega deželnega prehranjevalnega urada dr. Urbanek, zastopnik deželne oblačilnice v Gradcu dr. Fidiija, vodja okrajnega glavarstva mariborskega dr. Kramerer in okrajni žetveni komisar Petrovan, nadalje namestnik prehranjevalnega nadzornika v Celju nadporočnik Sancin, vodja mariborskega prehranjevalnega urada dr. Lausiš, vodja pujskega prehranjevalnega urada okrajni komisar Pirkmajer, ravnatelj slovenske deželne kmetijske šole v St. Juriju Belé, poslanci dr. Verstovšek, dr. Korošec, Roškar, Pišek, večje število zupanov iz vseh krajev Spod. Štajerija, zastopniki duhovščine in drugi.

Posl. dr. Verstovšek je poročal o dosedanjem delu »poslvalnice« in poudarjal, da je rekviriranje v doslejnih obliki v bodoče nemogoče. Namestniški svetnik dr. Kraus je razpravljal o že znanem načrtu, po katerem naj bi se vršil nov način rekviriranja, ki pa so ga na Dunaju odklonili. Priznal je, da je sedanj način rekviriranja nemogoče, toda prehranjevalni urad je na stališču »nič izpreminjati«. Nadalje je razvil svoj načrt kontingentiranja. Po statistiki bi bila morala l. 1917. Štajerska dati čez 6300 vagonov, v resnici pa je dala 2500 vagonov sena in slame. — Dr. Pišek maier misli izdati brošuro, v kateri razvija svoj načrt o bodočem načinu rekviriranja. Poudarja, da govori le privatno in ne v uradni lastnosti. Naglašja, da je njegovo načelo predvsem, da treba pospeševati produkcijo. Za to naj bi se uvedlo pri oproščenih gotov sistem, da se oprosti vsakega kmetovalca, ki se obveže, da bo oddal gotovo množino živil. Urediti bi se moralo tudi sistematično dodeljevanje delavcev (voj. vietnikov in vojaških delavskih krdel). Doselej se ni vpraševalo, zakaj kedo rabi delavce. V bodoče naj bi se dajalo delavce le posestnikom, ki bi producirali za splošnost. One posestnike, ki bi oddali gotovo množino živil, naj bi se podpiralo z dodeljevanjem gospodarskih potrebščin. Istočasno z ureditvijo oziroma preosnovno produkcije bi se moralo preosnovati tudi preskrbovanje. — Posl. Roškar poudarja, da tako ne gre več dalje. Dan na dan prihajajo ljudje s pritožbami, da so jim pobrali celo semensko žito in krmo za živino. Mnogi posestniki imajo samo še tretjino, mnogi komaj polovico živine kot pred vojno, dočim imajo graščaki toliko kot pred vojno če ne še več. Že danes kopljejo mnogi kmeti svoje njive z motiko; ako pa počde tako naprej, moremo že danes izračunati mesec, ko ne bode splot nobene živine več. Zahteva ureditve konzuma mesa in stavi razne druge tozadevne predloge. — Posl. Pišek pravi, da je ljudstvo obupano; osobito se čuje mnogo pritožb proti postopanju nakupovalcev živine. Iz nadaljnega izvajanja posl. Roškerja je posneti še eklatanten slučaj izpred mariborskega okrajnega glavarstva: radi rekvizicij je bila zaslišana vrsta kmetov. Oni ki so se slovensko zagovarjali so bili brez izjeme obsodeni, tisti pa, ki so se zagovarjali nemški, pa so bili vsi — oproščeni. Dr. Korošec omeni, da je vsako korenito zboljšanje sedanjih razmer nemogoče, ker je vojna. Glavna zahteva, ki jo moremo in moramo staviti je, da nam naj dado mir, ki ga zahteva ljudstvo. Vendar se ne sme prezreti vojaške uprave, ki dela največje ovire. V vseh državah je že uvedeno centralno klanje, le pri nas se vozi živino na fronto, pri čemur zubi tekem transporta tretjino svoje teže. Očita grofu Claryju, da ne stori svoje dolžnosti. Štajerska bi morala po računih poljedelskega ministrstva dobavljati mesečno 8230 glav živine, a ta mesec jih mora n. pr. oddati 27.000 glav. Zakaj? Ker nas nikdo ne brani. Mi moramo dajati več kot drugi, ker smo ubogi Slovenci in sicer več tako v zaledju, kakor na fronti. V zaledju v blagu, na fronti v krvi. Ravnatelj graške nakupovalnice živine Scheneiter poudarja, da je oddala Srednje Štajerska lani 7000 glav živine premalu. Za to je morala dati Spod. Štajerska 3000 in Zgor. Štajerska 4000 glav več. Izvzemši enega okraja so imeli splot vsi okraji zastanke. Danes splot v celi deželi ni nikake klavne živine več, ampak le še plemenska živina. Pritožuje se, da ima boj z garnizijami, gospodarstvi sveti in producenti. Naše sedanje gospodarstvo je zrelo, da se temeljito preuredi. Na Oksrskem je dovolj živine, a je ne dobimo, ker ni nikakega sredstva, da prisilimo Madžare v oddajo. Na Hrvaškem je bilo za februar predpisanih 26.000 glav živine, oddanih pa je bilo le 6000 glav živine. Prečita neki odlok vojnega ministrstva, ki zahteva

neizprosno . izpolnitve predpisane kontingenta in grozi sicer z vojaškimi rekvizicijami. Doselej so bili le okr. glavarji osebno odgovorni za dobavo predpisanih kontingentov. Sedaj pa so poklicali na Dunaj namestnika grofa Claryja ter naložili njemu to osebno odgovornost. Glasom računa poljedelskega ministrstva bi morala Štajerska dati mesečno 8200 glav živine, a vojno ministrstvo zahteva — 27.000 glav živine. Po njegovem računu se skrči število živine na Štajerskem vsak dan za 400 glav. Priznava opravičenost izvajani posl. drja Korošca glede centralnega klanja. Pri transportu zgubi živina do 40%; poleg tega pa morajo vojaiki uživati še meso bolnih živali. — Dr. Kramerer, voditelj okrajnega glavarstva Maribor, omenja, da na vsa poročila okrajnega glavarstva, da ni mogoče spraviti vkup določene množine, dobiva ukaz: »Morate!« Okrajno glavarstvo je v nevarnosti, da je »ubešenec od namestništva, ali pa — uboje od okraja.

Posl. Pišek je poročal o rekviziciji sena in slame. Tu je mariborski okraj največ trpel. Zahteva, naj se določi cene že maja meseca. — Dr. Lausiš priznava, da je mariborski okraj to leto največ trpel. Priznava opravičenost pritožb, toda graški urad za krmila na pritožbe niti ne odgovarja. Ljudje so pobrali že slamo s streh, da so tako obvarovali živino pred poginom. Potem ko je še okrajni komisar Urbanek v imenu graškega prehranjevalnega urada govoril, je posl. dr. Verstovšek zaključil zborovanje.

H koncu še par opazk k vprašanju rekvizicije živine. Splošna zahteva je, da se varuje plemenske krave, vprežne vole in naraščaj in da se vse rekvizicije z ozirom na to nemudoma prekinjejo. Zgor. Štajerska, pa tudi Spod. Štajer ima številne izborne planinske pašarje. Troje zvez živinorejcev Murodolske pasme je n. pr. lani doseglo pri 130 dnevih paše in 260 glav živine težno pomozitev za 31.000 kg. Zelja je, da se živino za armado v zaledju kolje in meso spravlia v vagonih s hladilno napravo (kot za transport piva) v fronto. Ta sistem je v veljavi že n. pr. v Nemčiji. S transporti v fronto gre silno mnogo živinske teže v izgubo. Dejmo, da je bila Štajerska 1917 poslala armada 118.171 glav govedine in če je bilo pri živini le 40% izgube vsled transportnih težav, znaša ta izguba 4.726.840 kilogramov ali 31.512 glav govedine (vsako po 150 kg računjeno). Če bi bila cena za 1 kg samo 8 K bi to tvorilo skupaj vrednost 37.814.720 K. Vse to pa gre v izgubo tudi splošnemu konzumu. Politične oblasti bi morale nadalje tudi kontrolirati porabo mesa potom garnizij. Potrebno je teža dokazuje naslednji pozitivni slučaj: v garniziji nekoga štajerskega mesta šteje 3000 mož vojaštva, ki dobi na mesec 95 glav goveje živine. Civilnega mestnega prebivalstva pa je okroglo 30.000 duš in dobi na mesec komaj 200 glav goveje živine. Nujna potreba bi torej bila vpeljana splošne mesne karte po vsi državi za vse brez izjeme ali vojak ali civilist in omejitev uporabe mesa po velikih krmah in restavracijah velikih mest (kot n. pr. v Gradcu, v katerih izkazujejo jedilni listi po petero mesnih jedil, neoziraje se na kuretino, tudi navadni delavnik. Poroč.). Istočasno bi bilo treba zahtevati enakost cene živine iz Ogrske ki znaša za dobavo armadi 5 K 90 v do 4 K 30 v. Da bi se pod nobenim pogojem ne zvišalo mesnih cen za civilne potrebe, bi bilo treba v izjednačbo tega razmerja cen vzeti znesek iz »ogrške deficience«.

Protestno gibanje proti nezmožnim rekvizicijam je danes po vsej deželi splošno. Ne le naš Spodnji Štajer se odločno unira uničenju svoje živinoreje po popolnoma neveseljih ljudih, ki samo iz svojih zvišenih krajev »ukazujejo«, pridružil se je tudi ves zgornji Štajer. V velikonočnih praznikih so se vršila na Zgor. Štajerskem protestna zborovanja na več kot 20 krajih. Teh zborovanj se je udeležilo do 15.000 ljudi in udeleženci vsakega zborovanja so se s protesti brzojavno obrnili do poljedelskega, zlasti do vojnega ministrstva. Le to je zahtevalo v zadnjih 5 mesecih nič manj kot 121.270 glav živine, kar bi znašalo na leto 291.000 glav živine. Po sedanjih cenitvi je stanje živine cele dežele, kakor je dejal ravnatelj Scheneiter, nekaj preko 450.000 glav. Če bi se po sedanjem načinu naprej gospodarilo, bi v komaj dveh letih šel »zadnji rep iz hleva« ... Na teh zborovanjih je pogrešati samo nekoga, namreč: vse tiste vojne hujskače (z grofom Černinom vred) ki vsled vojne nič ne trpijo in ki se ogrevajo »za nemški mir«, dočim vse na okoli rapidno propada.

Politične vesti.

— Vesti o predstoječi demisiji grofa Černina se še vedno širijo. Zelo interesantno je, da jih g. grof dementira potom dunajske zloglasne »Deutsch-nationale-Korrespondenz«!

— Černin je hotel udariti tudi Seidlerja? »Narodni Politika« pripominja h govoru grofa Černina: »Ves govor dela vtisk, kakor da so bila očitanja grofa Černina namenjena še n drugo a d r e s o, kakor samo na čiško. Kaj pravi ministrski predsednik vitez v. Seidler k temu? Gotovo izvajanja grofa Černina niso utrdila njegovega stališča. Kar se tiče obdolžitve neznanih čeških voditeljev, mora tudi odgovorni državnik, kakor vsak javni obtožitelj, podrobno utemeljiti in dokazati svoje obdolžitve. Zato bo treba, da predloži češka delegacija tole dvoje vprašanj: 1.) Kdo so oni voditelji, ki — kakor Masaryk — zahrbtno agitirajo proti državi ter podaljšujejo vojno? Kateri parlamentarni govori zasledujejo iste cilje?

— Tudi na Kranjskem preganjajo deklaracijo orožniki! Z Dolenskega nam pišejo: Zdi se, da bodo tudi pri nas pričeli preganjati deklaracijo z oboroženimi silo. V kočevski deželi se to že vrši. Te dni je patroliral orožnik iz Drage po okolici ter zasliševal ljudi, kdo je podpisal deklaracijo in kdo je zanjo agitiral. Orožnik je pri tem ljudi strašil, da

bodo vsi, ki so deklaracijo podpisali, prijavljeni deželni vladi in razven tega izključeni od aprovizacije! Predstojci poročilo je tako gorostasno, da bi mu nikakor ne mogli verjeti, da ga nismo prejeli od povsem verodostojne strani. Tu je treba takojšnjega pojasnila. Postopanje orožnika kaže, da ima pri tej naravnost zločinski akciji svoje prste vmes deželna vlada. Mnenje deželnega predsednika grofa Attemsa o našem narodu in njega pravičnih stremeljenjih poznamo; njegovi in njegovih aristokratskih tovarišev navadni osebni nazori nas pustijo seveda povsem hladne. Kakor hitro pa se bo predzniki gospod grof zlorabljati svojo oblast proti narodnim težnjam našega ljudstva na tak način kakor nam poročajo iz kočevske pokrajine, bo spoznal, da kdor seje veter, žanje vihar. Mi zahtevamo pojasnila, kako je mogoče, da se dogajajo v srcu našega naroda slučaji kakor je zgoraj opisani. Proti orožniku se mora uvesti takojšnja kazenska preiskava radi zlorabe uradne oblasti.

Kako so nas preganjali. Gospod Lovro Petrovar, c. kr. poštar in veleposelnik v Ivanjokovcih, bil je v letu 1916 od graških vojaških sodišč obsojen na 18 mesecev težke ječe ter je bila od tega sodišča preganjana tudi njegova soproga. Na njegovo pritožbo ga je višje deželno sodišče v Gradcu z razsodbo 13. marca 1918 št. Wa 1/18/3 popolnoma oprostilo brez obravnavel.

»Sprache unbekannt.« Te dni smo videli dopisnico slovenskega soperja, pisano seveda po slovensko, nad naslovom pa je cenzorjeva opazka z rdečim svinčnikom »Sprache unbekannt«. Oni soper služi pri sk. u. k. 1./29. Sapp. Komp. in cenzuro tam izvajajo taki, ki nečesto poznati slovenskega jezika. Slovenskega soperja prav dobro poznajo in ga gotovo tudi dobro porabljajo, njegovega jezika pa ne poznajo. Nemec pozna samo nemški jezik in je celo v vojaški službi tako drzen, da noče poznati materinskega jezika nemškega vojaka. Toliko so se že odlikovali slovenski junaki, da priznavajo in hvalijo njihovo junaštvo na najvišjih mestih, njihov jezik je pa še v petem vojnem letu »unbekannt«. Samo v Avstriji mogoče!

Slovenski odgovor na vsenemški protest ljutomerskih Nemcev. Iz Ljutomer nam pišejo: Dne 18. marca je imel občinski zastop izredno sejo, kjer je župan Thurn predlagal izjavo proti deklaracijski politiki, to so seveda vsi nemški odborniki sprejeli z velikim navdušenjem. A slovenska manjšina pa je podala sledečo resolucijo: Podpisani odborniki tretjega volilnega razreda trga Ljutomer, ki zastopamo po številu sigurno večino vseh davkoplačevalcev kakor tudi prebivalstva občine sploh, predlagamo k edini točki dnevnega reda današnje izredne seje občinskega odbora sledečo resolucijo: Občinski zastop trga Ljutomer priznava, da so vsi narodi, kakor veliki, tako tudi mali, v vsakem oziru povsem enakopravni in da imajo vsi popolnoma enako pravico do samoodločbe. V popolnem prepričanju, da se zamore le iz medsebojnega priznanja popolne enakopravnosti in iz vzajemnega uvaževanja povsem svobodne samoodločbe vseh narodov razviti njih prava svoboda in bratstvo, medsebojno spoštovanje, vseobčji mir in pravo človečanstvo, dalje v svojem stremeljenju po splošnem in trajnem miru, ki naj odstrani vse krivice in vsako nasilje in nadvlado narodov nad narodi in ki naj zajamči v zmislu prave demokracije vsem narodom kakor tudi vsem narodnim manjšinam samostojni in svobodni razvoj in neovirano priateljsko tekmovanje in kulturnem in gospodarskem napredku v korist vesoljnega človeštva in konečno v trdnem pričakovanju, da je le z ustanovitvijo skupne samostojne države za vsa tri jugoslovanske plemena avstro-ogrsko monarhije pod žezlom habsburške dinastije in v okviru avstrijske monarhije zajamčen obstanek slovenskega naroda, ki ima, četudi majhen, ravno tako pravico živeti, kakor vsak drugi narod, izjavlja občinski zastop ljutomerski slovenski, da se z deklaracijo, podano v avstrijskem državnem zboru z dne 30. majnika 1917 po državnozborni delegaciji, združeni v Jugoslovanskem klubu, povsem strinja in se isti v celem obsegu radostno in z navdušenjem pridružuje. — Ljutomer, dne 18. marca 1918. — Anton Misja, Ludovik Babnik, Franc Zacherl, Viktor Kukovec, Fric Dijač in Alojzij Rajh.

»Poldivji ljudje.« Pred nekaj časom je »Züricher Ztg.« priobčila članek o Dalmatincih kot braniteljih Gorice ter jih silno hvalila, med drugim pa rekla, da so Dalmatinci poldivji ljudje. »Hrvatska Država« temu odziva: »Po tem takim so najboljši avstro-ogrski polki sestavljeni iz »poldivjih ljudi«.

»Odklikovani nemški poslanci.« Odklikovani so bili sledeči nemški poslanci: dr. Steiner in vander (nem. nac.) z vojnim križem za civilne zasluge I. razreda; Jodok Fink (kršč. soc.) z zvezdo in konturnemu križu Franc Jožefovega reda in dr. Mühlwert (nem. radikalec) s konturnim križem Franc Jožefovega reda.

Za obnovitev internacionale. Vodstvo nemške socialne demokracije v Avstriji je se sklenilo, da bo letos 1. maja preko vseh strštrskih jarkov s počitkom demonstriralo za obnovitev internacionale.

Dr. Franjo Zbierzowsky f. Umrl je v Slatini na Hrvatskem zdravnik dr. Franjo Zbierzowsky, poslanec na hrvaškem saboru. Dr. Zbierzowsky, rodom Poljak, je razvil živahno narodno delovanje, bil je poštenjak od noz do glave in je zlasti kot poslanec v saboru brezobzirno zastopal narodne interese. Politično je pripadal svoičas takozvani osješki skupini, v zadnjem času se ni vezal na nobene strankarske grupacije.

Hrvatski listi povdarjajo, da je z njegovo smrtjo zadelo hrvaški narod velika škoda.

Dr. Franjo Potočnjak živ? Osješki »Jug« javlja, da so vesti, da je bil znani hrvaški politik dr. Franjo Potočnjak koncem februarja v Petrogradu pri poličnih nemirih od boljševo ubit, po vsej priliki neresnične. »Hrvatska Država« pristavlja, da so Potočnjakovi sorodniki sprejeli od njega dopisnico, oddano v Zenevi koncem februarja. Iz tega bi izhajalo, da se dr. Potočnjak v kritičnem času sploh ni nahajal na Ruskem. Gre morda za zamenjavo oseb. Neki sorodnik dr. Potočnjaka, ki jetudi doktor prava, se je nahajal na Ruskem in je bil morda v kritični dobi v Petrogradu.

Hišna preiskava v redakciji »Hrvatske Države«. Iz Zagreba poročajo: 3. t. m. se je vršila v redakciji »Hrvatske Države« hišna preiskava, katero je izvršil zagrebški državni pravdnik v vojaškem spremstvu. Komisija je iskala rokopisa s podpisani vojakov, ki so se izjavili za jugoslovanske državce.

Misla gospoda Sheka. Svoičas smo javili, da se je mudil v Zagrebu bivši bosenski sekcijski načelnik Adalbert v. Shek (tast znanega dr. Pilarja) ter je tam konferiral z raznimi frankovskimi politikmi, kako bi se mogel na Hrvatskem vpeljati novi kurz. Gospod Shek je nastopal po nalogu gotovih dunajskih krogov, ki bi radi strmoklavni koalicio in njeno vlado ter pod velikohrvatsko devizo spravili frankove na krmilo. Kakor se zadržuje, je ostala Shekova misija brez rezultata. Odšel je na Dunaj z informacijami, ki potrjujejo, da na Hrvatskem široki narodni krogi in pošteti politikmi nečesto nič slišati o novih velikohrvatskih načrtih in da so frankovci danes ona skupina ljudi, ki jo hrvaško ljudstvo najbolj zaničuje. Poločijozno se tudi iz Zagreba zadržuje, da so vesti o predstojemem odstopu sedanjih hrvaške vlade, ki so se pojavile v zvezi s Shekovo navzočnostjo v Zagrebu, neutemeljene. Dunajski eksponent se je vrnil torej iz hrvaške prestolice »rebus infectis«.

Pulj in Wilhelmshaven. Iz Pulja poročajo nemški listi: Na inicijativo župana v Wilhelmshavnu je bilo v seji puljskega občinskega sosveta 2. maja 1917 sklenjeno, da se na primeren način izrazijo čustva, ki vežejo obe prištanišči. Mesto Wilhelmshaven je sklenilo, da podari puljskemu mestu v spomin na svetovno vojno sliko. Župan iz Wilhelmshavna je naznanil, da se v kratkem izroči slika, ki je namenjena sejni dvorani v občinskem poslopiju. Predno se odpošlje kot protidars s strani puljskega mesta darovana slika, ki ima obliko triptihona in katere izvršitev je bila poverjena mornariškima slikarjema baronu Bambergu in Konradu pl. Supanichihu, bo nekaj časa razstavljena v Pulju.

Kdo je grof Armand? O grofu Armandu, ki se je v Švici pogajal z grofom Revertero, poročajo dunajski listi, da je sin nekoga umrlega francoskega diplomata. V 90. letih je bil pridelen francoskemu veleposlanstvu na Dunaju kot vojak. Leta 1896 pa je bil odklovan z redom Železne krone 3. razreda. Sedaj je grof Armand podpolkovnik in pridelen francoskemu vojnemu ministertvu. — Berolinski »Vorwärts« piše: Clemenceau mora sedaj dokazati, da grofa Armanda sploh ni ali pa da je ta grof pustolovec, ki nima opraviti ničesar s francosko vlado. Najbrž pa gre samo za nekreten poskus, zvažiti Avstro-Ogrsko iz centralne zveze.

Vzrok odstopa italijanskega vojne ministra. Pred kratkim je odstopil kakor znano, italijanski vojni minister Alfieri in je bil nato za vojnega ministra zopet imenovan Zuppelli. Slednji ima pri intervencionistih velik ugled in uživa njihove simpatije, Alfieri pa ne, zlasti ker se je protivil formaciji zbora garibaldinskih prostovoljcev in vporabi češko - slovaških legij na fronti.

Bivši italijanski zakladni minister Carcano je dne 6. t. m. v Rimu umrl.

Besarabsko vprašanje. Wolffov urad poroča 6. t. m. Nekaj nemških in inozemskih listov je prineslo poročila, da se je končal rusko-romunski vojaški konflikt na ta način, da bi morala Romunija tekom dveh mesecev zapustiti Besarabijo. Kakor izvemo, le to poročilo neresnično. Do pogodbe med rusko in romunsko vlado ni prišlo. Tudi se zdi, da nameni romunske vlade glede Besarabije ne odgovarjajo prvotno prevzetim obveznostim. — Nasproti tej ugotovitvi objavljajo pariški listi besedilo rusko-romunske pogodbe o opustitvi Besarabije. Glasom te pogodbe bodo romunske čete tekom dveh mesecev od 9. marca naprej zapustile Besarabijo. Po poteku dveh mesecev bo ostalo v Besarabiji samo še kakih 10.000 mož, da stražijo zaloge in železniške proge.

Revolucija v Costarici. V južni Costarici je prišlo do revolucije. Vstaji korakajo proti Panami. Vlada je prepovedala vsako Nemcem prijazno propagando in zaprla na črni listi stoječim firmam brzojavljanje in telefoniranje.

Dopis iz Celja.

(Od našega poročevalca.)

V Celju, 5. aprila. Vsenemški strahovi. Naš kralj Matjaž — zavest našega naroda vstaja. Ne več tlačaniti, ne več suženj biti — ampak sam svoj gospodar na svoji zemlji! Tako hoče naš jugoslovanski narod — in tako bo. Nemcem pa pri tem vstajajo lasje po koncu; to se pravi: ne pravim, poštenim Nemcem, ki vsakemu svoje privoščijo, ampak peščici onih hujskavcev, ki še vedno žive v srednjem veku in pravijo: Nemcem vse, Slovanom nič. In ker vidijo, da našega vstajanja nič več ne sili, napačajo obupno zadnje sile za

preprečenje naših zahtov: mobilizirajo nemške obline za proteste proti jugoslovanskim zahtevam. Sklicujejo »volkstage« v Gradcu, Celju, Št. Ilji in v druge kraje, »volkstage«, na katerih imajo glavno besedo renegati Mravljac, Ambroschitsch i. dr. Vse nič ne pomaga. Naše zahteve si pridobivajo vedno več tal. Zdjaj hočejo še iti hujskati v obmejne kraje na Plesnici, v Spielfeldu, v Svečini in Cmureku. Prazne marnje! Na naših slovenskih taborih govore tisoč in tisoč — na nemških volkstagih par stotin dekad in zapeljani ženski! To je razlika med navdušenjem za pravično zahtevo — in med umetno fabriciranim protestiranjem kupljenih duš!

Rdečica je nas Slovane baje obhvala ob »udarcih« govora grofa Czernina. Tako pravi graska tetka »Tagespost«, ki se je oprjel »marasmus praecox« ravnotako kot grofa Czernina. Rdečica nas je res obhvala, rdečica gramu nad dejstvom, da ima naša država tako klavernega zunanje ministra, ki si ne upa stopiti pred zastopnike narodov in delegacijah in se vedno izgovarja na nujne posle, pač pa madžarskim in dunajskim »spisurgarjem« razlaga svojo državniško modrost, ki se nič ne razločuje od one celjskega Ambroschitscha. Menili smo prvotno, da je Czernin dunajske špisarje za 1. april potegnili. Ko pa smo videli, da je »resno« govoril, nas je re sbilo sram, ne zaradi nas, ki nas neumna očitanja grofa Czernina niti najmanj ne dirajo, ampak zaradi ugleda države, katere oficijelni zastopnik na zunaj je blebetavi plemič z malenkostno ozkim obzorjem.

Grški verband in semenski krompir. Kakor za vse drugo, je vsled protekcije grofca Claryja grški verband dobil tudi pravico za razdeljevanje semenskega krompirja. Čas za sajanje krompirja je tu — a semenskega krompirja od nikoder. Krompir, ki je bil v te svrhe rekviriran pri kmetih, gnije po raznih skladiščih, prebivalstvo nestrno čaka, kdaj ga dobi, pri grškem verbandu na držijo roke križem in se smeji. Mar se nimj muditi? Po leti enkrat ga bodo že dali ven in v jesen si ga lahko kmetje nasadijo! Res sijajno, kako pri nas vse funkcijonira, kakor namazano. Pa saj zdaj ni treba, zdaj bo začela padati mana iz Ukrajine in Romunije. Tako pravi grof Czernin!

Železnica Velenje - Celje. Lice te železniške proge, ki teče po izključno slovenski zemlji, je polnoma nemško. Imena postaj: Pletrovitisch, Sachsenfeld, Heilenstein-Frasslau itd. so tako prisiljena, da je treba res na cente slovenske potrpežljivosti, da že niso vsi ti napisi zdavnaj zleteli tja, kamor spadajo in z njimi vred tudi oni, ki skušajo umetno vzdrževati nemški značaj te železnice. Tudi ni nič nenavadnega, da imajo na tej lokalni železnici posla s sprevodnikom, ki niti slovenski ne razume, kaj se da bi znal in hotel govoriti. Ni še dolgo tega, ko je službojuči uradnik v Velenju (neki Hufstein) nahrulil domače dekle, ki je prosilo listek v Soštajni: »Du Rindvich, auch zurlicke. Seveda ni dobil odgovora, ker ga dekle sploh ni razumelo. Kdo bi verjel, da je to še pri nas mogoče!

Razpuščen občinski zastop. Namestnija je razpustila občinski zastop v Radislavcih pri Ljutomeru zaradi nesklepnosti ter poverila začasno vodstvo občinskih poslov posestniku Antonu Božiču.

V Št. Petru pod Sv. Gorami se je na velikonočni ponedeljek poročil g. Mako Hočevar, strokovni učitelj, sedaj v vojaški službi, z gđ. Ljudmilo Moric, naučiteljovo hčerko.

Gostilne smejo v smislu odredbe štajerske namestnitve od 1. aprila od 4. oktobra biti zvečer odprte do 11. ure. kavarne in klubovi oziroma družabni lokali pa do 12. ure.

Siz v Pilštanju se nam piše: Sedem sinov na vojski imata Martin in Julijana Kolar v Drenskem rebu. Oče, star 65 let, leži na smrt bolan in nima nobene pomoči.

V Ljutomeru je umrla na Veliki četrtak po triletni bolezni gospa Cila Dijačova, soproga g. Frica Dijača.

Vesti iz primorskih dežel.

Cesar v Istri. Pazin, 5. aprila. (Kor. urad.) Cesar je došel danes zjutraj z dvornim vlakom iz Sežane v Pazin in je nadaljeval v spremstvu ministrskega predsednika dr. vit. Seidlerja v avtomobilu svoje ptočanje, ki ga je privedlo skozi zapadno Istro. Pazin je priredil vladarju na bogato okrašenem glavnem trgu navdušen sprejem, katerega se je udeležilo na tisoče ljudstva. Župan dr. Kurelič je imel kratek govor, v katerem je imenom patriočno mislečega prebivalstva mesta izrazil veliko veselje nad cesarjevim obiskom. Cesar se je zahvalil v naklonjenih besedah in se je potem v daljšem pogovoru informiral o prehranjevalnih razmerah in o potrebah prebivalstva. Iz Pazina se je podal cesar v Motovun, kjer je bil vladar navdušen sprejet od župana in od prebivalstva. Tudi v Piranu je prebivalstvo priredilo cesarju zelo priščen sprejem. Ob obali je potem cesar nadaljeval pot do Poreča. Cesar se je povsod razgovarjal z došlimi in se posebno zanimal za aprovizacijske razmere Istre ter obljubil svoje posebno podporo za deželo, ki je bila tako težko prizadeta po vojni, posebno v gospodarskem oziru. Iz Poreča se je cesar podal čez Kanfanar v Rovinj ter se potem vrnil nazaj v Pazin. — Opattila 6. aprila. (Kor. urad.) Cesar je danes nadaljeval svoje potovanje po Istri. Posejti je Labini, kjer so mu obratni vodje in zastopniki delavstva in bližinega premoženjnika poročali o produkcijskih razmerah in prehrani delavstva. Nato je cesar odotoval v Obatijo. Ljudstvo se je zbralo povsod ob cestah in živahno pozdravljalo cesarja. V Obatiji so se zbrale tudi deputacije s Krka, Čresa in Ločinja. Z oblatiškimi županom je govoril cesar o kopalniškimi in turističnimi razmerah na avstrijski Istri. Nato je govoril cesar delje časa s poslanecem Seimčičem in navzočimi župani. Obiskal je tudi vojne bolnišnice. Nato je odšel na postajo Matulje in se vrnil na Dunaj. Pred odhodom iz Primorja je cesar pooblastil namestnika, da izreče prebivalstvu njegovo najzvečje zahvalo za patriočno čuvstvo in vdanost, katero mu je izkazalo potstva in vdanost, katero mu je izkazalo čuvstvo tekem njegovega tridesetnega bivanja v deželi.

Kraševci manifestirajo pred cesarjem za Jugoslavijo. Iz Sežane: Cesar Karel je došel sem v petek ob 7. zvečer. Sežana je bila v zastavah, samih trobojnicah, na uradnih poslopijih so visle črno - rumene zastave. Cesarja je prebivalstvo živahno pozdravilo, učenka Strekljeva mu je poklonila šopek cvetja. Cesar se je zahvalil s trikratnim »Hvala lepa!«. Voditelj okrajnega glavarstva Znidaričič je predstavil navzoče funkcijonarje. Cesar je z njimi ljubeznjivo govoril. Župnik Schiffrer je na vprašanje, kako je s prehrano, povedal odkrito, da je jako slabo, da primanjkuje vsega. Županu je obljubil od pomoč, zadrživši, da o bedi bodi obinformiran. Mnogoča je priredila nato cesarju burne ovacije in je vzklikala: Živela Jugoslavija! Živela naš jugoslovanski kralj Karel! Navdušeno so vzklikale tudi vrle naše žene in dekleta. Na cesarja, katerega so obhvali s cvetjem, so te ovacije napravile očividno prijeten vtisk.

Iz Gorice. Kakor je poročal korespondenčni urad, je cesar Karel dne 4. aprila obiskal Gorisko in se mudil tudi v Gorici. Okoli polдне so se zbrali zastopniki raznih oblasti pred glavarstvenim poslopijem na Travniku in župani okoliških občin. Cesarja je na Travniku zbrano občinstvo pozdravilo z viharimi živio - klici. Deželni glavar dr. Faidutti ga je nagovoril v italijanskem in slovenskem jeziku in mu predstavil deželnega inženirja Podgornika, s katerim je cesar govoril o delovanju poljedelskega obnoviteljnega urada. Cesar je govoril nato dalje časa z nadškofom dr. Sedejem m, kateri mu je razložil obupno stanje prebivalstva. Okrajni glavar baron Baum je predstavil cesarju župane okoliških občin, katere je cesar posamezno nagovoril in se informiral glede aprovizacije in obnovitve posameznih občin. Župani so vsi poudarjali obupni položaj ljudstva, prosili so, da se dovoli takojšnja vrnitev beguncev v vse občine, da se prepuste vračajočim se beguncem vojaške barake ter da se poskrbi za redno in izdatno aprovizacijo dežele. Govorili so slovensko. Cesar je obljubil vsestransko pomoč. — Na velikonočni ponedeljek je priredil »k. u. k. Feldkino« dobrodelno predstavo s pevskimi in koncertnimi vložkami. Sodelovali sta gospodični opera in koncertna pevka Cirila Medvedova in klavirska virtuoziinja Dana Koblerjeva. Slovenske točke na sporedu, bogatem pevski in glasbene vsebine, so bile: Pavčičeva »Pesem«, Adamičeva »Otroške pesmi« in Ipavčeva »Ciganska Marija«. Obe umetnici sta dosegli velik uspeh. — O usodi Trgovskega doma se je začelo živahno razpravljanje. Prav je tako. Iz tega razpravljanja naj vzrastejo dobri sadovi. Dopisnik v »Narodu« dne 4. aprila meni po moji sodbi prav, da ne kaže, da bi se postavil na to mesto hotel, ker v Trg. domu je poškodovana močno le velika dvorana, sprednji del pa je v dobrem stanju in kakor je sedaj zidan, je za hotelsko podjetje popolnoma neuporaben. Nadalje je res, da smo imeli že v mirnih časih dovolj svojih hotelskih in gostilniških podjetij, danes jih imamo večino. Kar se tiče dvorane, treba pribiti, da je bila za večje prireditve in gledališke predstave premajhna in nepraktična. Sezida naj se večja dvorana z večjo galerijo in mnogo večjim odrom. Postavila pa naj bi se tako, da bi bila pod njo še druga dvorana primerno visoka, kakor v ljubljanskem Narodnem domu. Naše kulturno zavetišče ostane v Trgovskem domu in prav nujno ga bomo potrebovali takoj po vojni.

Iz dalmatinske sanitetne službe. Višji okrajni zdravnik dr. Emil Petz je imenovan za deželnega sanitetnega nadzornika v Dalmaciji.

Goriški nadškof okraden. Poročajo nam: Pred kratkim je odšel goriški nadškof dr. Sedej iz Zatične v Gorico. Za njim so poslali razno priljago in druge reči iz knezoškofijske pisarne. Zraven je bila tudi priljaga semeniškega profesorja dr. Lična. Do Gorice je prišlo blago v redu, tam pa je ostalo več zabojev čez noč na kolodvoru in iz teh je izginilo mnogo blaga, obleke, srebrnega namiznega orodja itd. Škoda je znatna. — Postajenačelnik študira nemško politiko na goriškem kolodvoru in nima časa, paziti na blago slovenskih državljanov.

Dnevne vesti.

Odklikovanje. Črnovojniškemu nadporočniku Ivanu Goričniku pri nemškem armadnem vrhovnem poveljstvu, južni del, je bilo znova sponočeno Najvišje pohvalno priznanje ob istočasni podelitvi mečev.

Ljudskošolske vesti. Za splentitino v Studenem je nameščena Josipina Blumauer. Ana Dovgan v Trnovem, začasno šolsko vodstvo tamkaj je poverjeno učitelju Fortunatu Lamuretu, za suplenta v Tržiču je nameščil Ivan Golmaier.

Seja celotnega knjižnega odseka »Slovenske Matice« se vrši v torek, dne 9. t. m. ob šestih uri popoldne v društvenih prostorih. Dnevni red: Razgovor celotnega knjižnega odseka o matičnih publikacijah za 1918. leto.

Damski odbor, ki si je nadel nalogo, da po možnosti lajša gorje našim ubogim vojakom invalidom, je pričel svoje delovanje s tem, da je preskrbel tem trpinom Velikonočne piruhe. Na Veliko nedeljo obdarovani so bili v prvi vrsti med revnimi najrevnejši, to so naši osleneli vojniki, ki bivajo v Gradcu. — Vsak je dobil lep maslen orehov kolač, kranjsko klobaso, jajca, jabolka, čaj, pecivo, bonbončke ter cigarete in tobak. — Tudi naši invalidi nahajajoči se o Veliki noči na obrtni šoli in v Marjanšiču prejeli so razne jestvine, cigarete, tobak in čajico vina.

Sedaj v Ljubljani ne poznajo več slovenskih krajev! Z dežele nam pišejo: V četrtak sem poslala brzojavko v Brežice na Štajerskem. Ljubljanska brzojavna centrala jo je oddala v »Bresnitz« na Češkem (!). odkoder so mi jo vrnili z omobno »adresat nepoznan«. Tako sem še le peti dan dobila iz Brežic odgovor, ki bi bil moral biti že v četrtak v Št. Jerneju. Čudne, povsem čudne razmere vladajo pri poštni uravi. Ali morda upravni faktoriji res mislijo da smo Slovenci primorani vse voljno prenašati? Zdi se, da se je že tudi na ljubljanski pošti vnezgled tisti duh, ki nalašč Ljubljano zamenjuje za Lublinom in navede da Celje in Celovca ne pozna. Skrajni čas je, da se takim razmeram korenito napravi konec!

Mestna zastavljavnica naznanja p. a. občinstvu, da je za 11. t. m. napo-

vedana dražba na nedoločen čas pre-stavljena.

»Odpust letnika 1869.« v Nemčiji. Nemski armadni naredbeni list objavila odlok vojnega ministrstva, glasov katerega se morajo vsi najkasneje do 30. aprila l. 1869, rojeni, na podlazi črnovojniškega poziva pod orožje poklicani črnovojniški odpustiti, v kolikor ne žele sami ostati v službi. V smislu tega odloka mora tudi prenehati vpo-klicavane takih ljudi.

Umrl je 11. avgusta 1916. v ruskem vjetništvu v Orenburgu trgovec v Trebnju g. Mihael Plevnik. Naj v miru počiva v daljni ruski zemlji.

Zagorski in trboveljski rudarji pišejo grofu Czerninu in drugim dunajskim gospodom, ki so zadnje dni govorili, da pride lepo število prašičev in kostrunov iz Romunije: Mi želimo pričakujemo teh pošiljatev in smo prepričani, da dunajska gospoda na as ne bo pozabila. Sedaj želimo č. u. k. bomo dobili toli zaželjeno romunsko zabelo. »Luka Sohlenpanzer«. Z dežele nam pišejo: Z Dunaja delajo sedaj veliko reklamo za neko posebno obrambno sredstvo za podplate, ki ga imenujejo »Sohlenpanzer«. Ta Sohlenpanzer ni nič drugega nego železna pločevina, ki si jo more dati vsakdo nabiti na podplate tudi pri domačem kovaču. Naj torej ne gre nikdo na lim dunajski reklami!

Vrziha trgovina. V Gradcu je pri-jela sodnja deset bogatih tržaških trgovcev, ki so se pečali z vrziho trgovino. Stanovlaji so v nekem hotelu v prvem okraju.

Prazno je lepo mesto za poštarja (3/III.). Interesni naj se nam javijo. Izgubila je neka gospodična v soboto zvečer od 1/8, do 9. ure od Dunajske ceste do trnovske cerkve dve modri kuverti. V eni je bilo 21 K. v drugi z napisom »Erna« pa dve nakaznici za sladkor. Pošten najditelj se prosi, da odda proti nagradi upravništvu »Slov. Naroda«.

Izgubila se je sinoči, ko je nastala tema v dvorani Union, ženska denarnica, az malo vsoto denarja, zelena izkaznica B ter rdeča izkaznica za matere. Ker je nove izkaznice nemogoče dobiti, se prosi, da jih pošteti najditeli prinese upravi lista.

Prosi se, da dotična oseba, ki je pred kratkim našla mote pod naslovom »O mraku« (Volčka). Zložil V. P. takoj vrne, in sicer na upravništvu lista. Oseba je znana.

Aprovizacija.

Meso na rumeno izkaznice D. Stranke z rumenimi izkaznicami D do-be meso po normalni ceni v torek dne 9. t. m od 3. do 5. ure popoldne v sv. Jožefa cerkvi na Poljanski cesti. Določen je tale red: od 3. do 4. št. 1 do 225, od 4. do 5. št. 226 do konca.

Meso za III. in IV. uradniško skupino. Stranke z izkaznicami III. in IV. uradniške skupine dobe meso po normalnih cenah v torek dne 9. t. m. v cerkvi sv. Jožefa in sicer od 1. do 3. ure. Določen je tale red: III. uradniška skupina od 1. do 2., IV. uradniška skupina od 2. do 3.

Prosveta.

Kulturni škandal v Ljubljani. Pod tem in podobnimi napisi hrvaški listi ostro žigosajo, da je kranjski deželni odbor odklonil ponudbo osješkega gledišča, ki je hotelo v maju in juniju prirediti v dežel-nem gledišču vrsto opernih in operetnih predstav. Osješki »Jug« piše, da je pravi razlog tej odklonitvi »Kino«, ki ga je etabliral neki g. Stefe pod Susteršicevo protekcijo v deželnem gledišču ne verjame, da bi bilo gostovanje odklonjeno radi tehnič-nih razlogov, ki jih navaja deželni odbor. »Jug« zaključuje: Ljubljana in ljubljanski Slovenci niso prepričeli gostovanja, toda mi jim očitamo, da pripuščajjo, da ljudje, ki odločujejo v takih vprašanjih, delajo tako protinarodno in protikulturno. Na koncu vprašuje »Jug« naprednega deželnega odbornika in našo redakcijo, kaj pravimo k temu sklepu deželnega odbora, ki je prava pljuska v obraz naši kulturni vzajemnosti in našemu narodnemu edinstvu. Za sebe naj odgovorimo za danes na kratko to - le: Tudi naša javnost je prvi hip z nami vred čutila sklep deželnega odbora kot udarec v obraz naši kulturni vzajemnosti. Ko smo se pa informirali, kako utemeljuje deželni odbor svoje odklonilo stališče, se nam je z verodostojne strani zadržilo, da je tvorilo pod-lago dotičnega sklepa deželnega odbora podrobnoro razloženo uradno mnenje vsečaka, ki utemeljuje, da je razna neobhodna popravila v gledišču nemogoče izvršiti v takem času, da bi bilo gostovanje osješke opere onemogočeno. Mi smo se morali za enkrat s to informacijo zadovoljiti, nismo pa pustili stvari iz vida. Pokazalo se bo, ali je dotično uradno mnenje, na katero se sklicuje deželni odbor, res utemeljeno, ali je bilo le izgovor, katerega je potrebovala večina deželnega odbora, da prepriča gostovanje uglednega osješkega kazališta. O stvari še ni izgovorjena zadnja beseda.

Muzejsko društvo za Kranjsko. Pišejo nam: Dne 29. marca se je oglasil že v drugič dopisnik, ki ne soglaša s smerjo glasila »Muzejskega društva za Kranjsko«, češ, da je dvojezično in da tega ne opraviči noben oportunističen izgovor. Dotični gospod domneva, da je ta smer v zvezi z materialnimi podporami. Temu ni tako. V potpisano nastopne vrstice. Leta 1910. je sklenil občni zbor, da opusti dosedanje izdajanje »Carniole« v dveh oddelkih, slovenskih »Izvestij« in nemške »Carniole«. Do tega sklepa je prišel občni zbor po vsestranskem predurku. Hotel je ustvariti eno t n o glasto, odprto vsakemu znanstveniku, ki ima kaj povedati o naši zemlji. Zato je sklenilo, da bodi »Carniola« poliglota publikacija. To je izraženo že v naslovnem listu, posebno pa v kazalu. O tem stališču poroča oklic v prvem zvezku »Carniole« nove vrste. Odbor je hotel na ta način razširiti rezultate domačega znanstvenega dela tudi med druge narode, jih poučiti, da imamo tudi mi svojo kulturo in svoje znanstvo ter dokazati, da umevamo modernot časa. Na oportunistične razloge ali na odvsnost materialnih podpor takrat prav nihče ni mislil, dasi je bila »Carniola« težko obremena. In tudi danes smo na istem stališču. Da smo imeli prav, kaže sedanje šte-vilo udov. Naše nameni so čisti, naše čelo

tesno in ni proračunjeno na kak efemeran eklat, ampak hoče s solidnostjo doseči, da daj niso še poznali. Očitni oportunisti in trivijalnosti ne drže. Poglejmo drugam, kjer ni treba ni enega ni drugega. Vzemite Madžarsko. Publikacije tamošnjih znanstvenih zavodov so v precejšnji meri dvo- ali večjezične. »Muzeumi Fizetek« (izvestja mineraloško - geoloških zbirsk sedmograškega narodnega muzeja) prinašajo celo iste razprave v madžarsčini in v nemščini. — V Zagrebu izdaja Jugoslovanska akademija svoja »Izvišča«, v katerih nahajamo ponekod celo pretežno večino nemških sestavkov (n. pr. leta 1916/17 zv. 6-7, ki je izključno nemški pisan. — »Glasnik hrvatskega prirodoslovnega društva« prinaša mnogo, da celo večina nemške razprave (letnik 1917 ima 7 nemških, a 5 hrvatskih razprav). V Pragi pošiljajo Čehi svoj »Věstnik královské české společnosti nauk« v češčini in nemščini med svet. — Iz Krakova prihaja »Bulletin international de l'académie des sciences de Cracovie« v francoščini in nemščini. — V Mödlingu pri Dunaju izhaja svetovnoznani »Anthropos« v nemščini, francoščini, angleščini in laščini; list je v pravem pomenu besede praktično o poliglota in bi sprejel tudi razprave v češčini in ruščini, ko bi jih dobil. — V Moskvi tiskajo »Bulletin de la société impériale des naturalistes de Moscou« v ruščini, nemščini in francoščini. — V Curihu izdaja starin. društvo svoj »Anzeiger f. schweizerische Altertumskunde« v nemščini in francoščini. — In takih primerov bi se dala navesti nepregledna vrsta. Nihče ne bo smel trdit, da niso družbe in narodi, ki izdajajo svoja glasila v več jezikih, narodno zavedni, ali da jih vodi »oportunistem« in »trivijalnost«. In prav te publikacije so nam hle v podbudo, da smo zasnovali tudi »Carniola« na tem podstavu. Dosedaj nismo prizadeli našemu narodu s tem nikake škode, pač smo mu mnogo koristili. In zato ostane mo pri svojem načrtu, ki ni izšel niti iz mladostne nepremišljenosti, niti iz starostne onemoglosti.

— Povodom jubileja češkega »Narodnega divadla« je izdal slavnostni odbor naslednji oklic: Češkoslovaškemu narodu! — »Narod sebi!« — Ob velik, usodni dobi svetovnih dogodkov se bliža petdesetletnica onega slavnega dne, ko je češki narod položil temeljni kamen svojemu narodnemu gledališču. Dan 16. maja 1. 1868 je bil naj-

večji in najveselejši narodni praznik izza našega preporoda. Sedaj po petdesetih letih se z zahvalo in ponosom spominjajo tega dne sodobniki in nova generacija. Letos — pa prav letos — želimo opozoriti svoj narod in ves ostali svet na značilnih dneh in na blagodejno domovinsko delo, pri katerem so sodelovali osnovatelji »Narodnega divadla«. Delo, ki je sledilo temu velikemu činu, je bilo tem uspešnejše in odločnejše, ker se je razvijalo po strogo odmerjenih ciljih. Posledice tega truda se najlepše kažejo prav ob današnjih težkih dneh ob solidarnosti vsega našega naroda. — Svečanostni odbor za jubilej »Narodnega divadla«, sestavljen iz reprezentativno češkoslovaških kulturnih delavcev, političnih in avtonomnih zastopnikov, pošilja vsej javnosti nastopni poziv: Letošnji 16. majnik naj bode narodni praznik in proslaviti ga treba ne samo v »Narodnem divadlu«, nego po vsej češkoslovaški domovini. Kraj vseh težkih dni naj bo ta proslava pravi izraz posvečanja, da kakor smo v mirni dobi živeli s svojo močjo, tako hočemo živeti še nadalje zvesti preteklosti, svojemu pravu in verni veliki današnjosti, a najbolji zvesti — samim sebi. — V Zlati Pragi, dne 24. marca 1918. — Za slavnostni odbor jubileja »Narodnega divadla« 1868—1918: Dr. Karel Kramář, predsednik, dr. Jaroslav Hlava in dr. Karel Marek, podpredsednika; Jir. Kvapil, tajnik in dr. Vil. Pospíšil, blagajnik.

Razne stvari.

• Čehi kupujejo posestva na Gorenjem Avstrijskem. Iz Gallneukirchna poročajo, da so Čehi nakupili v bližini trga v zadnjem času dva milina, eno kmečko in eno veliko posestvo, slednje vredno 400.000 K.

• 200.000 dojenčkov umrlo na Angleskem. »Lokalanzeiger« poroča, da je na Angleskem od pričetka vojne umrlo 200.000 dojenčkov vsled nezadostne prehrane. Novi minister za ljudsko zdravje poda v parlamentu raditega celo vrsto zakonskih odredb v prilog dojenčkov.

• Nad 300.000 kron je izgubil v Igru 21letni praktikant ogrske agrarne in rentne banke Bela Singer. Dognalo se je, da je Singer ta denar ukradel pri neki banki. Ta je zahtevala od igralskega kluba povrnitev

denarja. Klub je dal takoj 100.000 kron in obljubil, da je povrne ostank v kratkem.

• Predi vtihotapljanje tekstilnega blaga in čevljev na Ogrsko. Dunajsko policijsko ravnanje je uvedlo kontrolno službo na vlakih, odhajajočih na Ogrsko, da se prepreči vtihotapljanje tekstilnega blaga in čevljev na Ogrsko. V treh dneh so zaplenili takega blaga za 250.000 kron.

• Ukrajinsko blago na Švico. Iz Berna poročajo, da je ukrajinski delegat Gasenko naznanil sveznemu svetu, da se je ustanovila ukrajinsko - švicarska trgovska pisarna za posredovanje gospodarske izmenjave obeh dežel. Ukrajinsko žito in drugo blago bodo uživali Nemci, Ogrji, Švicarji, morda pride kaj na Dunaj in v Gradec, južni del države pa se bo moral najbrže zadovoljiti z zdihovanjem po Ukrajini.

• Konj zapustil celo premoženje mladi delavki. V nekem pariškem hlevu je poginil te dni konj, ki je zapustil 2400 frankov, katere je dobila neka mlada delavka k poroki. Konj je svojemu gospodarju tako izbornu služil, da mu je zapustil rento 2400 frankov. Bil je to baron Adolf Rotschild. Oporoka pa določa tudi, da ko pogine konj, dobi dotično rento ubožna uprava, ki jo ima prisoditi redni, neomadeževani nevesti. To se je zgodilo.

• Šest bolnikov zastrupljenih. V novi bolnišnici Sv. Ivana je bilo na velikonočni ponedeljek zastrupljenih 6 bolnikov in je eden izmed teh umrl. Na velikonočno soboto je dal primarni bolniškemu strežniku 1000 gramov kloralhidrata z navodilom, da ga raztopi v vodi in bolnikom, ki ne morejo spati, da po eno žlico. Pet bolnikov, ki so užili to vspavalno sredstvo, je trpelo stranske bolečine, eden izmed njih, 21letni tovarniški delavec, je pa umrl.

• Moka iz aeroplana. Iz Budimpešte poročajo, da je padla blizu neke postaje iz zraka precejšnja vreča na tla. Vreča se je pri padcu razpočila in vsula se je iz nje bela moka. Neki pilot je hotel vtihotapiti malo dobre ogrske moke v Avstrijo, ali Ogrji imajo srečo tudi v zraku; ne le na tleh, tudi po zraku ni mogoče spraviti preko ogrske meje bele moke. Ako bi bila padla vreča na avstrijsko stran, to bi se bili veselili v dotičnem kraju nebeške mane.

• Obtožba radi dveh jabolk. Pred okrajno sodnijo v Josefstadtu na Dunaju je bil neki tapetnik obtožen tatvine dveh jabolk. Branjevka Marija Nebel z Otakrin-

škega trga ga je tožila. Zena ima 72 let, pa je še prav živahna. Obtoženec je povedal, da jo je vprašal, koliko sta jabolki težki. Ker mu ni dala odgovora, je šel sam k tehtnici, branjevka pa je začela kričati, da jo hoče okraštiti. Sodnik jo je vprašal, po čem je sodila, da jo hoče okraštiti. Rekla je, da je ona že 60 let na trgu in da dobro vé, kdo hoče kaj ukrasti. Njeno sklicevanje na 60letne izkušnje pa ni držalo, zato je bil tapetnik oproščen.

Gospodarstvo.

— Ljubljanska kreditna banka. V mesecu marcu vložilo se je na knjižice in na tekoči račun K 6.710.556-86, dvignilo pa K 8.920.611-24. Stanje vlog koncem marca 1917 K 42.400.000-52.

Darila.

V znak hvalečnosti trnovskim župljanom in odnotni ženski podružnici Družbe sv. Cirila in Metoda, ki so zložili za tri obrambne kamne, je daroval preč. gospod župnik Ivan Vrbovnik 200 K za kamn.

Za Ciril - Metodovo družbo sta nabrali po žalskem taboru v narodni družbi gdč. Angela Hodnikova in gdč. Zora Rebečkova v Zalcu 529 kron. Živele narodne dekleta!

Za gorške begunce: Ignacij Oberstar, ekspozit. Zdihovo, p. Mozelj na Dolenjskem, je poslal znesek 35 K, to je zbirka odnatega prebivalstva za piruhe ubogim pregnancem - sosedom. To je že drugi znesek v letošnjem letu. Posredovalnica se najsrdneje zahvaljuje.

Splošni dan za vojaške grobove dne 1. in 2. novembra 1917. Prečastiti gospod knezoškof dr. Anton Bonaventura Jeglič je c. kr. deželnemu predsedniku izročil zneska po 10.748 K 44 vin, in 969 K 92 vin, skupaj 11.718 K 36 vin, kot donesek po prečastiti župnih uradih izvršenega nabiranja darov v korist vzdrževanja vojaških grobov.

Upravništvu naših listov so poslali: Za dr. Krekov dom: M. in C. Guštin iz Metlike 20 K, mesto venca na krsto stari

materi Josipini Tomšič v Trebnjem in Elza Zorčič iz Kapel 124 K, darovali v Kapelah pri Brežicah v gostilni Zorčič zbrani Slovenci in Hrvatje na godovanju gosp. J. Srbarja v proslavo Preradovičeve stolecnice. Skupaj 144 K.

Za Ciril - Metodovo družbo: dr. L. Stiker, odvetnik v Brežicah, 33 K, nabrano na velikonočnem plesu pri rodoljubni Klauzerjevi družini v Brežicah; Rudolf Rakuša, učitelj iz St. Lenarta pri Vel. Nedelji, 22 K, nabrala vesela družba pri »Altu« v Vel. Nedelji; I. Poč v mornar. bolnici v Pulju, 6 K, prispevek za marc, april in maj; ob priliki vrnitve v domače kraje nabral na predlog g. Sladiča oddelek rekonvalescentov 2. gor. pešpolka, sedaj v Kamniku, 100 K; Janko Testen iz Črmošnjic v K.; veselo omizje Klunove hiše v Postojni zbralo 17 K in uradni ki južne železnice v Ljubljani, zbrani pri »Urbanču« na Savi zložili ob prepevanju kvarteta dr. Kozine, 81 K, Skupaj 261 K.

Za dr. Krekov spomenik: Anton Eržen iz Podgorja pri Sevnici 12 K (darovala J. Božič 6 K in A. Eržen 5 K); Ciril - Metodova podružnica za Savo, Javornik in Korosko Belo 60 K, nabrano na veselic podružnice dne 1. aprila pri g. Werglesu na Savi; Matilda Arko iz Ribnice 64 K, nabrano na godovanju g. Fr. Krizmana v Ribnici, ob priliki vrnitve v domače kraje nabral na predlog g. Sladiča oddelek rekonvalescentov 2. gor. pešp., sedaj v Kamniku, 50 K; Hrvati in Slovenci v Dobovi nabrali 70 K in moštvo nadomestne baterije ljublj. top. polka zbralo 223 K 80 vin, z geslom: Kvišku glave, kvišku srca, za našo staro pravdo v boj. Skupaj 479 K 80 vin.

Za »Slovensko Matico«: ob priliki vrnitve v domače kraje nabral na predlog g. Sladiča oddelek rekonvalescentov 2. gor. pešp., sedaj v Kamniku, 100 K.

Za oslepele slovenske vojake v Odlhenheimu v Gradcu: oddelek 2. gor. pešp. v Kamniku (kakor zgoraj) 50 K in vesela družba nabrala ob priliki godovanja Franceta Pustoslavca 143 K. Skupaj 193 K.

Za slovenske invalide: oddelek 2. gor. pešpolka v Kamniku (kakor zgoraj) 50 K. Srčna hvala!

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar. Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Sprejme se dobro izurjena **KUHARICA** proti dobri plači pri trgovcu A. Šarabonu v Ljubljani. 1531

Mesečna soba z uporabo kuhinje se išče za dve osebi takoj ali s 15. aprilom. — Ponudbe na upravo »Slovenskega Naroda« pod »N. M. 184/1549«.

Prodajalka s prvovrstnimi spričevali, stara od 25 do 35 let, se išče za trgovino z zlatino za takojšnji ali poznejši nastop. Predstaviti se je med 1. in 2. uro na Franca Jozefa ca. št. 10, II. nadstr. levo.

Jajca za valenje, čistokrvnih, grahastih Plymouth Roks kokoši, najboljše zimске jajčarice po K 1.60 pošilja naprej. Milka Matačić, Ljubljana, Stara pot št. 9.

Pomožno moč za pisarno išče 1545 **Notar Baš v Celju.**

Kupi se mala hiša v Ljubljani ali okolici do 15000 kron. — Cenjenje ponudbe na upravništvu »Slovenskega Naroda« pod »N. M. 1529«.

Vila na Bledu v lepi legi in razgledu, vse sobe meblirane, se pod ugodnimi pogoji proda. — Naslov pove upravništvu »Slovenskega Naroda«. 1490

KONJAK destiliran iz vina lastnega pridelka. Pri oslabilosti od starosti in že od njih težkočah je iz vina destiliran star konjak že stoletja znano preizkušeno krepičilo. 10 let staroga 4 pollitrske steklenice pošljem franco po pošti za 88 kron, triletnega, čudovito učinkujočega; bolečine tolažeče vdrgavalno sredstvo zoper trganje v udih 4 pollitrske steklenice 60 kron. Beli burgundec K 5-60, rdeči burgundec K 6-—, dr. L. stari konjak 4 pollitrske steklenice franco K 88-—.

Benedikt Hertl, voleposost. graščina Golče pri Konjicah, Stajerk.

Semena.

Korenje, velikansko, belo K 190-—, rumeno K 230-—, rdeče K 400-—, karote K 500-—. Čebulica, rumena cvitavska orjaška K 90-—. Zelje belo glavnatno K 365-—, zelje brunšviško orjaško K 480-—. Kumare dolge zelene K 90-—. Zalvanjskoba sladkorna rova K 7-—, rdeča Mamuth K 26-—. Koleraba pozna, modra, orjaška K 650-—. Sladki jamec (fessel) K 25-—. Peteršiljevo sadiko, vodna ropa, strnišča (pozna) ropa, kapus, ehorijske sadike, salata, karfiola, solana i. t. d. vse najceneje za 1 kg, zavojnico zaračunano pošilja Leopold Richter Hermannsdorf, Češko. Neznanim po povzetju.

G. Flux

Gosposka ulica 4, I. nadstropje, levo. **Uradno dovoljena, že 20 let obstoječa najstarejša ljublj. posredovalnica stanovanj in služb** v udobnost cenj. občinstva zopet v središču mesta. — Priporočila in namešča je boljše — služeb inkažebo vsake vrste privatno trgovsko in gostilniško osobje. Izbira različnih služeb, zlasti za ženske. Vestna in kolikor možno hitra postrežba zagotovljena. Pri znanjih naročilih znanaka za odgovor.

Hišo prodajalca se zve pri upravništvu »Slovenskega Naroda«. 1378

Kupim hišo v Ljubljani za 100 do 300.000 kron. Ponudbe pod »Hiša«, Ljubljana, poštni predal št. 74.

Kupujem umetno zobovje in splošno vse, kar je starinsko. Posredujem pri prodaji posestev. **ALBERT DERGANČ,** Franciškanova ulica 10. 1458

Večje množino zmlatega žvepla 70% se še dobi. — Vpraša se Ljubljana, »Poštni predal 163.«

Priprave VIII 1161 za raziranje orglice, en gros: svinčnike, notese, čepovlake, maže za čevlje 1- vrste, tona K 12-40

Rudolf Bodenmüller, Ljubljana, Stari trg št. 8.

VABILO na

redni občni zbor Kmetске in delavske posojilnice v Spodnji Idriji (registr. zadruga z nom. zavoza) ki se vrši v nedeljo dne 21. aprila 1918 v zgorajjih prostorih gostilne **Jose Fečonca s sledečim DNEVNIM REDOM:**

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za leto 1917.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Sklepnosti.

V Spod. Idriji, 7. aprila 1918.

ODBOR. Začetek občnega zbora ob 1. uri popoldne. Ako bi ne bilo ob tej uri navzočih deset del članov, se vrši v istem prostoru in s istim dnevničnim redom čez pol ure drugi občni zbor, kateri sme bespogojno sklepati.

Kupi se dobro ohranjeno žensko KOLO s stare vrste pnevmatiko in prostim tekom. Ponudbe na: **Kandija p. Novo-mesto št. 72.** 1572

STANOVANJE. Mirna stranka brez otrok išče meblirano stanovanje, eno ali dve sobi in kuhinjo. Ponudbe na »Sloven. Narod« pod šifro: »Stanovanje 1568«.

Sprejme se praktikant s primerno šolsko izobrazbo v zobotehnični atelje. — Naslov pove upravništvu »Slovenskega Naroda« 1522

Sprejemom takoj zanesljivega ključavničarskega pomočnika, lahko je tudi invalid z zdravimi rokami. **Franz Šmajdek,** ključavničar, Jozanica, Gorenjsko. 1546

Sprejemom v svojo pisarno koncipijenta, s prakso oziroma tudi začetnika. Vstop in plača po dogovoru. Ponudbe osebno ali pisмено. **Dr. Fran Novak,** advokat, Ljubljana, Dalmatinova ul. 3.

Srbečito, hraste, lišaje odstrani prav naglo dr. Flesch-a izvir. postav. varovano »SEKAFORM« rujavno mazilo. Popolnoma brez duha in ne maže. Poskusni lonček K 2-30, veliki K 4-—, porcija za robino K 11-—.

Dr. E. Flesch's Kronen-Apotheke (Győr), Raab Ogrsko. Zaloga za Ljubljano in okolico: **Lokarna, pri zlatem jelenu, Ljubljana, Marijin trg.** 890

Restavracija „pri Maliču“ Ljubljana, Selenburgova ulica št. 7 pod Jadransko banko.

Tožijo se priznano DOBRA VINA. Za zborovanja, seje, shode na razpolago velika separatna soba. Za mnogobrojen obisk se slavn. občinstvo priporoča vesplošnovanjem

1104 **STANKO JESENKO.**

„Neue Südslavische Rundschau“

Edina v nemškem jeziku izhajajoča jugoslovanska revija, edini tudi zunanjemu svetu dostopni jugoslovanski organ, poklican, na zunan zastopati interese Srbov, Slovencev in Hrvatov in naše slovanske brate zunaj slovanskega juga informirati o kulturnih, gospodarskih, političnih in socialnih razmerah trojednega naroda, »Südslavische Rundschau« je bila oblastveno ustavljena. — Da se izpolni vrzel, se je ustanovila »Neue Südslavische Rundschau« kot bojni in informacijski organ za interese Srbov, Hrvatov in Slovencev. — Pozivljamo torej vse one, ki žele zmagati jugoslovanski, torej tudi občeslovanski stvari, da se naroče na »Neue Südslavische Rundschau« — Obenem opozarjamo slovanske firme, da je »Neue Südslavische Rundschau« že ker je prevzela naročnike »Südslavische Rundschau«, najugodnejši posredovalec za nakup in prodajo blaga na slovanskem jugu, da se je torej v listu »Neue Südslavische Rundschau« inserira najuspešnejše. — Naročnina na »Neue Südslavische Rundschau« stane vsle leto K 30, polletno K 15-—, četletno K 8-—. Inserati: Cela stran K 150-—, polovica K 75-—, četrtina K 40-—. Tudi prosimo slovanske politike in nacionalne ekonome sotrudištvu.

Vprašanja in naročila je naslavljati na: **„Neue Südslavische Rundschau“,** Zagreb, Akademički trg 2.

Mihael Plevnik irgovac v Trebnjem dne 11. avgusta 1916, v Orenburgu v ruskem vjetništvu. mirno v Gospodu zaspal. V daljni ruski zemlji počivajočega, nepozabnega pokojnika priporočamo v blag spomin. Pišeče-Trebnje, dne 6. aprila 1918. **Žalujoči ostali.**

ZAHVALA.

Za dokaze iskrenega sočutja ob prerani izgubi naše nepozabne soproge, oziroma dobre mamice, stare mamice, sestre, tete in tašče, gospe

Rozalije Bajda roj. Urbančič

izrekamo tem potom presarčno zahvalo vsemki so nam stali v teh hudih urah ob strani. Posebno se zahvalujemo darovateljem krasnih cvetk, ter sploh vsem, ki so blago pokojnico spremlili k večnemu počitku.

LJUBLJANA, dne 6. aprila 1918. 1577 **Žalujoči ostali.**

Zahvala.

Podpisani si šteje v prijetno dolžnost, da se tem potom iskreno zahvaljuje vsem cenj. gg. hotelirjem, kavarnarjem, gostničarjem i. t. d., katerih zavarnje je vžival dolgo vrsto let kot zalagatelj sodavice. Opuščam z današnjim dnevom samostojno sodavičarsko obrt ter se pridružim z njo k l. kranj. tovarni mineral. voda in brezalkoh. pijač r. z. s. o. p. v Ljubljani.

Kot član imenovanega združnega podjetja se tudi v bodoče priporočam za blagohotno naklonjenost vseh dosedanjih odjemalcev. Z odličnim spoštovanjem **Matko Zalar.** 1571

Priporočilo.

Načelstvo podpisane zadruge se tem potom vsem bivšim p. n. odjemalcem sodavice tvrdke **Matko Zalar v Ljubljani,** kateri se je kot član pridružil k spodaj označenemu združnemu podjetju, priporoča za blagohotno vpoštevanje pri dobavi sodavičarskih proizvodov. Zagotavljajoč današnjim razmeram primerno kar najboljšo postrežbo, beleži z odličnim spoštovanjem

l. kranj. tovarna mineral. voda in brezalkoh. pijač v Ljubljani, Slomškova ul. 27. **Načelstvo.**